

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนด้วยกัน ส่วนที่ 1 เป็นการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของแหล่งข่าวการเมืองที่น่าเชื่อถือในสายตาผู้สื่อข่าว และปัจจัยที่ส่งผลต่อการคัดเลือกแหล่งข่าวของผู้สื่อข่าวการเมืองหนังสือพิมพ์รายวันจำนวน 8 ฉบับ ประกอบด้วย ไทยรัฐ, เดลินิวส์, ข่าวสด, มติชน, ไทยโพสต์, แนวหน้า, บ้านเมืองและสยามรัฐ รวม 13 คน โดยเป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิจัยออกเป็น 7 ตอน ได้แก่

- ตอนที่ 1 แหล่งข่าวที่ใช้อ้างอิงในการรายงานข่าว
- ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการคัดเลือกแหล่งข่าว
- ตอนที่ 3 ปัจจัยในการประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าว
- ตอนที่ 4 คุณลักษณะของแหล่งข่าวที่ดี
- ตอนที่ 5 การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้สื่อข่าวกับแหล่งข่าว
- ตอนที่ 6 ปัญหา/อุปสรรคในการหาแหล่งข่าว
- ตอนที่ 7 ความคิดเห็นที่มีต่อการคัดเลือกแหล่งข่าวของหนังสือพิมพ์รายวัน

ส่วนที่ 2 เป็นการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของแหล่งข่าวการเมืองที่น่าเชื่อถือในสายตาผู้อ่านหนังสือพิมพ์ในเขตกรุงเทพฯ โดยเป็นการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามกลุ่มอาชีพจำนวน 7 กลุ่ม ๆ ละ 30 คน รวมทั้งสิ้น 210 คน ซึ่งได้แบ่งผลการวิจัยเป็น 5 ตอน ได้แก่

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองและประโยชน์ของการเมือง
- ตอนที่ 3 พฤติกรรมการรับฟังข่าวสารการเมือง
- ตอนที่ 4 ความน่าเชื่อถือที่มีต่อแหล่งข่าวการเมืองและคุณลักษณะของแหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือ
- ตอนที่ 5 ความคิดเห็นที่มีต่อการคัดเลือกแหล่งข่าวของผู้สื่อข่าวการเมือง

ส่วนที่ 1

ตอนที่ 1 แหล่งข่าวที่ใช้อ้างอิงในการรายงานข่าว

นางดวงฤทัย ฝ่องใส ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ประจำรัฐสภา กล่าวว่า แหล่งข่าวที่ใช้ อยู่จะมีทั้งตัวบุคคลและเอกสาร ตัวบุคคลก็จะครบหมดที่เจอตั้งแต่รัฐมนตรี, ส.ส., คนติดตาม นักการเมือง, คณะทำงานของรัฐมนตรีและ ส.ส. ถ้าพูดถึงในสายข่าวการเมืองแล้ว ทุกคนที่เราเจอ สามารถเป็นแหล่งข่าวได้หมด แม้กระทั่งคนขับรถ คนรับใช้ของนักการเมืองก็เป็นแหล่งข่าวที่ดีได้ ซึ่งนักข่าวไม่ควรมองข้ามแหล่งข่าวกลุ่มนี้

ส่วนเอกสาร ถ้าเป็นความเคลื่อนไหวทางการเมืองจริง ๆ จะไม่ค่อยมี แต่ถ้าเกี่ยวกับงาน บริหาร หรืองานนิติบัญญัติ ก็จะมีในเรื่องของกฎหมาย ซึ่งกฎหมายเป็นสิ่งสำคัญที่นักข่าว จำเป็นต้องศึกษาให้ถ่องแท้ และก็สามารถหยิบยกขึ้นมาเขียนเป็นข่าวได้ ส่วนใหญ่แล้วถ้าเป็นข่าว การเมืองโดยตรงที่ทำเนียบรัฐบาลและรัฐสภา แหล่งข่าวที่ใช้มากที่สุดก็จะเป็นนักการเมือง รองลงมาก็จะเป็นข้าราชการซึ่งจะเป็นผู้ที่ชี้ประเด็นข่าวให้กับเราได้ดีที่สุด แต่ถ้าเป็น กระทรวงมหาดไทยแหล่งข่าวก็จะเป็นข้าราชการประจำ รองลงมาก็จะเป็นนักการเมือง (สัมภาษณ์ ,20 มกราคม 2545)

น.ส.สมฤดี ยี่ทอง ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐประจำรัฐสภาและพรรคชาติพัฒนา กล่าวว่า แหล่งข่าวที่ใช้ก็มีทั้งตัวบุคคลและเอกสาร แหล่งข่าวที่ใช้มากที่สุดจะอิงการเมืองเป็นหลัก ตั้งแต่ นักการเมือง, นักวิชาการ, ข้าราชการประจำ, ตำรวจหรือผู้ติดตามนักการเมือง, เจ้าหน้าที่พรรค หรือการเมืองก็ยังคงเป็นแหล่งข่าวได้ เรียกว่าเป็นแหล่งข่าวได้ทุกระดับ ซึ่งก็จะพยายามให้เขาพูด โดยตรง ไม่ค่อยใช้แหล่งข่าวปิด เพราะจะทำให้ข่าวมีน้ำหนักน้อย แหล่งข่าวอื่น ๆ นอกเหนือจากนี้ แหล่งข่าวของเราก็มียังมีเพื่อน ๆ ของเราเองที่ทำงานอยู่ในแวดวงธุรกิจ แวดวงโฆษณาที่เป็น แหล่งข่าวให้เราได้เหมือนกัน บางทีมีประเด็นข่าวอะไรเขาก็มาซุบซิบบอกเรา เพราะเขาจะติดต่อ ทำงานอยู่กับกลุ่มไฮโซชั้นสูง ซึ่งข่าวนักการเมืองไฮโซ เราก็เอามาเล่นได้ในคอลัมน์ไฮโซรสแซบ

นอกจากแหล่งข่าวที่เป็นตัวบุคคลและเอกสารแล้ว การที่ไทยรัฐเป็นหนังสือพิมพ์ที่เน้น ข่าวสีสัน นักข่าวจึงต้องรู้จักสังเกตในประเด็นเล็ก ๆ น้อยๆ โดยอาจสอบถามจากคนที่อยู่ในละแวก ใกล้เคียง หรือบางทีก็มีคนมาบอกบ้าง แล้วจึงนำข้อมูลนั้นมาเขียนเป็นรายงานข่าวว่า ""ผู้สื่อข่าว รายงานว่า" ยกตัวอย่างครั้งหนึ่งเคยติดตาม พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ รองนายกรัฐมนตรีและ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ไปสิงคโปร์ ก็มีเจ้าหน้าที่สถานทูตที่เขารู้ว่าไทยรัฐมีคอลัมน์เขียน แชรวนักการเมือง เลยมาบอกว่านายกรัฐมนตรีก๊าะ จก ตงของสิงคโปร์ ผูกเนคไทเป็นลายดอก

ทานตะวันเพื่อเอาใจ พล.อ.ชวลิต ระหว่างการพบปะเจรจากัน อย่างนี้ก็ทำให้เราได้ข้อมูลที่ น่าสนใจมาเขียนเป็นข่าวได้มากขึ้น (สัมภาษณ์, 15 มีนาคม 2545)

ด้านนายวรพล กิตติรัตวรางกูร ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ประจำกระทรวงมหาดไทย กล่าวว่า แหล่งข่าวบุคคลที่ใช้มากก็จะเป็นนักการเมือง ตามด้วยข้าราชการประจำและนักวิชาการ นอกจากนี้ยังรวมถึงผู้ที่ได้รับผลกระทบ และเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม อย่างเช่นนโยบายจัดระเบียบสังคมของรัฐมนตรียุทธศาสตร์ไทยคนปัจจุบัน (ร.ต.อ.ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์) เราก็ต้องถามความเห็นเจ้าของสถานบริการ นักเที่ยวราตรี หรือแม้แต่คนขับแท็กซี่ว่าเขา มีความคิดเห็นอย่างไรกับนโยบายนี้ ส่วนแหล่งข่าวที่เป็นเอกสารที่ใช้บ่อยก็จะเป็น รายงานการประชุม หนังสือสั่งการของทางราชการและรายงานประจำปี (สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2545)

เช่นเดียวกับบน.ส.ชาลินี จงจิตร ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์มติชนประจำกระทรวงมหาดไทย ที่กล่าวว่า แหล่งข่าวที่ให้อยู่จะเป็นบุคคลในทุกสาขาอาชีพ รวมถึงประชาชนทั่วไปในสังคมถ้าชาวนั้น เกี่ยวข้องกับเขา เนื่องจากมติชนจะเน้นให้นักข่าวสามารถทำข่าวได้ทุกสาย แต่ที่ใช้อย่างมากที่สุดก็จะเป็นข้าราชการประจำ ตามด้วยนักการเมือง นอกจากนี้ก็ยังมีเอกสารเกี่ยวกับพรรคการเมืองที่เราดูแลอยู่ซึ่งการใช้เอกสารจะสามารถนำมาอ้างอิงได้และทำให้ข่าวมีน้ำหนักมากขึ้น (สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2545)

ขณะที่นายชัยฤทธิ์ ยนเปี่ยม ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ประจำรัฐสภา กล่าวว่า แหล่งข่าวที่ให้อยู่มีทั้งตัวบุคคลทั้งแหล่งข่าวเปิดและปิด หมายถึงแหล่งข่าวที่เปิดเผยชื่อและไม่เปิดเผยชื่อ และแหล่งข่าวที่เป็นเอกสารราชการซึ่งใช้ประกอบข่าวให้มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น แต่ปกติจะไม่ค่อยใช้แหล่งข่าวที่ไม่เปิดเผยชื่อในการรายงานข่าว เพราะจะทำให้ชาวนั้นขาดความน่าเชื่อถือและจะทำให้ผู้อ่านเกิดความสงสัยว่าข้อมูลนั้นจริงเท็จมากน้อยแค่ไหน แต่ก็มีบางกรณีที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ก็จะใช้แหล่งข่าวปิด ส่วนใหญ่ก็จะเป็นข่าวที่มีผลประโยชน์ทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องหรือข่าวที่ต้องการความลึกซึ้งอย่างเช่น การประชุมพรรค การประชุมคณะกรรมการต่าง ๆ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ซึ่งเราก็อยากรู้ว่าเบื้องหลังลึก ๆ ของมติที่ออกมาในแต่ละครั้งมีที่มาอย่างไร ใครเป็นคนเสนอความเห็น มีการโต้เถียงกันรุนแรงหรือไม่เป็นต้น (สัมภาษณ์, 15 กุมภาพันธ์ 2545)

นายอดิศร วงศ์ศรีศักดิ์ ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์แนวหน้าประจำรัฐสภา ให้ความเห็นว่า แหล่งข่าวที่ให้มีทั้งบุคคลและเอกสาร แต่จะพยายามไม่เขียนข่าวที่อ้างแหล่งข่าวระดับสูงซึ่งไม่เปิดเผยชื่อ หรือใช้การรายงานข่าวแทนการบอกชื่อแหล่งข่าวอย่างชัดเจน เพราะมีน้ำหนักน้อย

และถ้าพลาดหรือหมิ่นเหม่ก็อาจถูกฟ้องร้องดำเนินคดี เพราะไม่สามารถยืนยันในชั้นศาลได้ว่า แหล่งข่าวคนใดเป็นผู้ให้ข้อมูล ส่วนแหล่งข่าวที่ใช้บ่อยมากที่สุดนั้น มีทั้งส.ส. และส.ว. โดยเฉพาะผู้ที่มีตำแหน่งทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับประเด็นชาวนั้น ๆ อย่างเช่นเป็นกรรมการในคณะต่าง ๆ ของทั้ง 2 สภา นอกจากนี้ก็มีแหล่งข่าวที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย ซึ่งเป็นแหล่งข่าวที่ให้ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง มีความผิดพลาดน้อย รวมถึงมีการใช้แหล่งข่าวที่เป็นข้าราชการประจำบ้าง แต่ยังคงค่อนข้างน้อย

ทั้งนี้ เนื่องจากหนังสือพิมพ์แนวหน้ามีนโยบายและทิศทางในการรายงานข่าวชัดเจน กล่าวคือสื่อมวลชนนอกจากจะทำหน้าที่ตรวจสอบภาครัฐแล้ว ยังต้องทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมระหว่างองค์กรหรือกลุ่มต่าง ๆ ไปสู่ประชาชนด้วย ดังนั้นจึงให้ความสำคัญกับองค์กรภาคประชาชน และองค์กรแรงงาน กลุ่มองค์กรเอกชนต่าง ๆ มากกว่าหนังสือพิมพ์หัวใหญ่บางฉบับ นอกจากนี้ แหล่งข่าวอีกกลุ่มที่ใช้มากก็จะเป็นคนใกล้ชิดนักการเมือง อย่างเลขานุการส่วนตัว ซึ่งเขาอยู่ใกล้นักการเมืองทำให้รู้อะไรมาพอสมควร ก็อาจทำให้เราได้ข้อมูลที่สามารนำไปติดตามหรือขยายผลต่อได้ เรียกว่าเป็นจุดเสริมที่ดีทางหนึ่ง (สัมภาษณ์, 17 กุมภาพันธ์ 2545)

น.ส.สุภาวดี ศิริเดช ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์บ้านเมืองประจำทำเนียบรัฐบาล กล่าวว่า แหล่งข่าวบุคคลที่ใช้จะให้ความสำคัญกับทั้งฝ่ายผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหาคือ เรานำเสนอทั้งด้านบวกและลบและให้ผู้อ่านเป็นผู้ตัดสินเองโดยไม่มีการชี้นำ แหล่งข่าวจะเป็นใครก็ขึ้นอยู่กับชาวนั้นว่าเกี่ยวข้องกับใครมากที่สุด ถ้าข่าวความเคลื่อนไหวทางการเมืองก็ต้องเป็นนักการเมือง สายวิชาการก็ต้องเป็นนักวิชาการ แต่ถ้าเป็นข่าวที่ส่งผลกระทบต่อในวงกว้าง แหล่งข่าวที่ใช้ก็ต้องมีทั้งนักการเมืองนักวิชาการ ข้าราชการประจำประกอบกัน หรือถ้ามีเอกสารอ้างอิงก็จะใช้ประกอบข่าวด้วย แต่มีไม่มากนัก ส่วนใหญ่จะใช้เอกสารอ้างอิงในการเขียนคอลัมน์มากกว่า (สัมภาษณ์, 5 มีนาคม 2545)

นายวิษณุ นุ่นทอง ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์มติชนประจำทำเนียบรัฐบาล อธิบายว่า แหล่งข่าวที่ใช้จะมีทั้งตั้งบุคคลและเอกสาร อย่างแหล่งข่าวบุคคลส่วนใหญ่จะเป็นนักการเมือง เพราะต้นตอของข่าวการเมืองเกิดขึ้นที่นักการเมืองซึ่งเป็นคนเริ่มคิดนโยบาย จากนั้นก็จะใช้นักวิชาการมาวิพากษ์วิจารณ์ประเด็นนั้น ๆ โดยอาจมีนักธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทางการเมืองเข้ามาเป็นแหล่งข่าวด้วย นอกจากนี้ก็มีประชาชนทั่วไปที่ร้องเรียนพฤติกรรมนักการเมืองบ้าง แต่จะมีน้อย ส่วนเอกสาร ก็ต้องเป็นเอกสารที่เป็นทางการ โดยเฉพาะที่ใช้บ่อยมากก็จะเป็นเอกสารมติคณะรัฐมนตรีทั้งที่ลับและไม่ลับ (สัมภาษณ์, 5 มีนาคม 2545)

ด้านน.ส.วันธนา ชีวะดุขฎิ ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐประจำทำเนียบรัฐบาล กล่าวว่า แหล่งข่าวบุคคลที่ใช้อ้างอิงในข่าว ส่วนใหญ่จะเป็นรัฐมนตรีและคณะทำงาน รวมถึงคนขับรถ คนรับใช้ในบ้านของนักการเมืองก็ยังเป็นแหล่งข่าวได้ ซึ่งการที่เราจะได้ข่าวจากบุคคลที่ใกล้ชิดติดนักการเมืองมาน้อยแค่ไหน ก็อยู่ที่สัมพันธภาพของเรากับเขาในฐานะเป็นแหล่งข่าวหนึ่ง ซึ่งต้องอาศัยความไว้นื้อเชื่อใจสนิทชิดเชื้อกัน เขาถึงยอมเล่าเรื่องของเจ้านายให้ฟังได้ บางครั้งเรื่องที่เล่าเป็นเรื่องลับลมคมในก็มี ซึ่งเราก็สามารถนำไปประเด้นข่าวที่ได้ไปขยายผลต่อไป

ส่วนเอกสารที่นำมาใช้อ้างอิงจะต้องเป็นเอกสารที่น่าเชื่อถือได้ หมายความว่าต้องเป็นเอกสารราชการตัวจริงที่มีเลขที่หนังสือ ประทับตราของหน่วยงานราชการอย่างชัดเจน ไม่ใช่เป็นสำเนาแล้วมีการลบเลขที่หนังสือทิ้ง อย่างนี้ก็ต้องตรวจสอบละเอียดมากขึ้น นอกจากนี้ที่สำคัญต้องเป็นเอกสารใหม่ ไม่ใช่เอกสารเก่า อย่างเช่นประเด้นข่าวเรื่องการปฏิรูประบบราชการ ก็ต้องใช้เอกสารที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) เป็นคนจัดทำ อย่างนี้ก็จะทำให้ข่าวมีน้ำหนักมากขึ้น (สัมภาษณ์, 5 มีนาคม 2545)

น.ส.สุนีย์ สอนศรี ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ข่าวสดประจำทำเนียบรัฐบาล กล่าวว่า แหล่งข่าวบุคคลที่ใช้จะเป็นนักการเมืองและข้าราชการประจำเป็นหลัก ซึ่งนักการเมืองก็แย่งแยกย่อยเป็น 1) รัฐมนตรีซึ่งส่วนใหญ่จะใช้ในการเชิดประเด้นที่พูดคุยถกเถียงกันในคณะรัฐมนตรี 2) ส.ส.ซึ่งจะใช้เชิดข่าวที่เป็นความเคลื่อนไหวทางการเมืองได้ดีกว่ารัฐมนตรี เพราะส.ส.จะรู้ลึกมากกว่า ส่วนแหล่งข่าวที่เป็นข้าราชการประจำ ก็จะใช้ในเวลาที่ต้องการขอเอกสารและเชิดประเด้นข่าวที่ไม่สามารถขอหรือเชิดจากนักการเมืองได้ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นมติคณะรัฐมนตรี (สัมภาษณ์, 5 มีนาคม 2545)

น.ส.รัตนา อุดมศรี ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์สยามรัฐประจำทำเนียบรัฐบาล กล่าวว่า แหล่งข่าวที่ใช้จะเน้นที่แหล่งข่าวบุคคล และมีเอกสารเพิ่มเติมบ้าง ส่วนใหญ่ก็จะเป็นมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งแหล่งข่าวบุคคลที่ใช้เป็นประจำก็จะมีตั้งแต่รัฐมนตรี เลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทีมเลขาธิการนายกรัฐมนตรีและทีมโฆษกรัฐบาล นอกจากนี้ก็ยังมีนักการเมือง นักวิชาการ กลุ่มองค์กรเอกชน และข้าราชการนาน ๆ ครั้ง การที่แหล่งข่าวจะเป็นใครก็อยู่ที่เรื่องที่เรากำลังจะไปสัมภาษณ์ แหล่งข่าวอาจเป็นหมอดู นักโหราศาสตร์ก็ได้ ถ้าเป็นข่าวเกี่ยวกับการทำนายดวงเมืองหรือตัวแทนองค์กรสตรีในกรณีข่าวปัญหาสตรีและเด็ก (สัมภาษณ์, 5 มีนาคม 2545)

สรุปประเด็นตอนที่ 1

แหล่งข่าวที่ผู้สื่อข่าวการเมืองใช้อ้างอิงในการรายงานข่าว สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทหลัก ๆ คือ

1) แหล่งข่าวที่เป็นตัวบุคคล ซึ่งได้แก่ นักการเมือง แบ่งย่อยเป็นคณะรัฐมนตรี, สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร, สมาชิกวุฒิสภา, คณะทำงานของนักการเมือง, ข้าราชการประจำ, นักวิชาการ, กลุ่มองค์กรเอกชน, ประชาชนทั่วไปและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในประเด็นข่าวนั้น ๆ อย่างไรก็ตาม ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์และแนวหน้า ระบุเพิ่มเติมด้วยว่า แหล่งข่าวที่ใช้อ้างอิงในการรายงานข่าวซึ่งมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าแหล่งข่าวอื่น ๆ ก็คือแหล่งข่าวที่เป็นผู้ใกล้ชิดติดตามนักการเมือง ซึ่งได้แก่คนขับรถ, คนรับใช้, ตำรวจหรือผู้ติดตามนักการเมือง, เจ้าหน้าที่พรรคการเมือง, ภารโรง, เลขานุการส่วนตัวของนักการเมือง ขณะที่ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ๆ ไม่มีการระบุถึงการอ้างอิงแหล่งข่าวกลุ่มนี้ในการรายงานข่าวแต่อย่างใด

2) แหล่งข่าวที่เป็นเอกสารข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งเป็นเอกสารของหน่วยงานราชการ ได้แก่ มติคณะรัฐมนตรี, พระราชบัญญัติ, รายงานการประชุม, รายงานประจำปี, หนังสือที่ออกโดยหน่วยงานราชการและพรรคการเมือง

ทั้งนี้ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเป็นผู้สื่อข่าวเพียงฉบับเดียวที่ระบุว่า ข้อมูลบางส่วนที่ใช้อ้างอิงในการรายงานข่าวนั้น เป็นข้อมูลที่ได้มาจากการสังเกตการณ์ของผู้สื่อข่าวเอง โดยผู้สื่อข่าวจะนำข้อมูลที่ได้มาเขียนเป็นรายงานข่าวและอ้างแหล่งที่มาของข้อมูลว่า “ผู้สื่อข่าวรายงานว่า” ขณะที่ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ๆ ไม่มีการระบุถึงการชี้แหล่งข่าวที่ได้จากการสังเกตการณ์ของผู้สื่อข่าวเองแต่อย่างใด

นอกจากนี้ในส่วนการอ้างอิงแหล่งข่าวในการรายงานข่าวนั้น ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐไทยโพสต์และแนวหน้า ระบุว่า จะพยายามไม่ชี้แหล่งข่าวที่ไม่เปิดเผยชื่อหรือแหล่งข่าวปิดในการรายงานข่าว (Confidential News Sources) โดยชี้ว่าจะทำให้ข่าวขาดความน่าเชื่อถือและมีน้ำหนักน้อย

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการคัดเลือกแหล่งข่าว

นางดวงฤทัย ผ่องใส (อ้างแล้ว) กล่าวว่า ดูจากปัจจัยหลายด้าน ก่อนอื่นจะดูว่าแหล่งข่าวคนนั้นรับผิดชอบงานนั้นหรือเปล่า รับผิดชอบระดับไหน เช่น เรื่องสวัสดิการของส.ส.ในสภาผู้แทนฯ คณะกรรมการกิจการสภาผู้แทนฯ ก็จะเป็นผู้ที่รับผิดชอบงานโดยตรง ต่อไปก็จะดูตำแหน่งในกรรมการ ซึ่งก็ต้องเป็นประธาน แต่ก็ไม่ใช่จะได้ข้อมูลมากเสมอไป ก็ต้องดูว่าเรารู้จักใครในกรรมการที่มั่นใจว่าเขาจะไม่โกหกเราบ้าง แล้วก็เช็คข้อมูลจากหลาย ๆ ด้าน ไม่ใช่ด้านเดียว

นอกจากปัจจัยด้านแหล่งข่าวแล้ว ก็ยังมีปัจจัยจากตัวเราเอง อย่างเราสนใจจะไปตามเรื่องนั้น ๆ กับใคร ซึ่งพิจารณาได้จากประสบการณ์ที่สั่งสมมา หรือบางทีองค์กรก็อาจให้ประเด็นข่าวมาเพื่อให้ติดตามเรื่องนั้น แล้วก็อาจจะมีการแนะนำว่าให้ไปถามหาข้อมูลจากแหล่งข่าวคนนั้นคนนี้ เพื่อให้งานออกมาดีขึ้น องค์กรจึงมีส่วนช่วยในการคัดเลือกแหล่งข่าวอยู่บ้าง

น.ส.ชาลีนี จงจิตร (อ้างแล้ว) กล่าวว่า จะดูว่าแหล่งข่าวมีตำแหน่งหรือไม่ เพราะตำแหน่งจะเป็นหลักประกันคำพูดได้ดีที่สุด ส่วนข้าราชการก็ต้องใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ไว้ใจซึ่งกันและกัน ดึงเอกสารมาได้ เขาก็จะไว้ใจว่าเราจะไม่เอาไปพูดว่าได้ข้อมูลมาจากไหน เพราะข้าราชการเขาก็ต้องเกรงกลัวในเรื่องระเบียบวินัยอยู่แล้ว

สอดคล้องกับน.ส.ศศิพร ดลกิจ ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ข่าวสดประจำกระทรวงมหาดไทย ที่กล่าวว่า การคัดเลือกแหล่งข่าวจะดูที่ความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวเป็นอันดับแรก รวมถึงตำแหน่งของแหล่งข่าว ซึ่งอาจเป็นแกนนำคนสำคัญในรัฐบาลหรือพรรคการเมือง มีความรู้ใช้เหตุใช้ผลในการให้ข่าว และมีความรับผิดชอบ ยอมรับในคำพูดที่ให้สัมภาษณ์มา ไม่ใช่ว่าพอลงข่าวไปแล้วเกิดมีปัญหาก็ออกมาโกหกปฏิเสธว่าไม่ได้พูด (สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2545)

นายชัยฤทธิ์ ยนเปี่ยม (อ้างแล้ว) อธิบายว่า ดูเรื่องความจริงใจของแหล่งข่าวเป็นหลักสังเกตได้จากการให้ข่าว แหล่งข่าวต้องไม่มองหัวหนังสือพิมพ์ว่าเล็กหรือใหญ่ ต้องเป็นผู้ที่ต้องการให้ข่าวเพื่อเป็นวิทยาทานโดยไม่หวังผลประโยชน์ตอบแทน ส่วนใหญ่จะเป็นส.ส.หน้าใหม่ที่ยังโล่งชื่อบริสุทธิ์เพราะเขาจะไม่คิดเรื่องผลประโยชน์มากนัก นอกจากนี้ก็ต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถ โดยเฉพาะความสามารถในการสรุปประเด็นข่าว อย่างข่าวประชุมลับก็ต้องอาศัยแหล่งข่าวที่ความจำดี ถ้าเป็นอาจารย์ด้านนิติศาสตร์ หรือนักกฎหมายมาก่อน ระบบความคิดของแหล่งข่าวกลุ่มนี้จะดีมาก โดยส่วนตัวแล้วจะให้น้ำหนักกับแหล่งข่าวที่เราสร้างความสัมพันธ์ขึ้นเอง ไม่ใช่มีคนแนะนำให้รู้จักหรือแม้แต่องค์กรแนะนำแหล่งข่าวมาก็จะไม่ค่อยคุยด้วย

นายอดิศร วงศ์ศรศักดิ์ (อ้างแล้ว) กล่าวว่า พิจารณาจากปัจจัยด้านแหล่งข่าว คือดูว่าแหล่งข่าวเป็นคนมีวิสัยทัศน์เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตัวเองหรือไม่ ให้ข้อมูลได้อย่างเต็มที่ตรงไปตรงมาหรือเปล่า นอกจากนี้ระหว่างแหล่งข่าวกับนักข่าวก็ต้องมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีข้อมูลอะไรก็แลกเปลี่ยนกัน ไว้เนื้อเชื่อใจกัน ไม่ใช่เราเป็นฝ่ายรับอย่างเดียว แต่ได้ประโยชน์ด้วยกันทั้ง 2 ฝ่าย ส่วนปัจจัยด้านองค์กรจะไม่มีเลย เพราะเราอยู่ในแวดวงสื่อสารมวลชนมานานจนพื้นที่องค์กรต้องคอยให้ประเด็นหรือแนะแหล่งข่าวมาแล้ว เราจะรู้เองเลยว่าประเด็นนี้จะคุยกับใครได้บ้าง เราเป็นคนสร้างแหล่งข่าวเอง แหล่งข่าวเขาก็จะรู้จักที่ตัวเรา ไม่ใช่ขององค์กร

น.ส.สุภาวศ ศิริเดช (อ้างแล้ว) กล่าวว่า อยู่ที่อำนาจหน้าที่ของแหล่งข่าว ว่าเขารับผิดชอบงานนั้นมากน้อยแค่ไหน มีอำนาจในการตัดสินใจหรือไม่ รวมถึงดูประวัติความเป็นมาของแหล่งข่าวด้วยว่าเขาถนัดงานด้านใดมากเป็นพิเศษ ซึ่งแหล่งข่าวแต่ละคนก็มักจะได้รับผิดชอบงานที่ถนัดอยู่แล้ว ความสนิทสนมส่วนตัวระหว่างนักข่าวกับแหล่งข่าวก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่ง เพราะถ้าเราสามารถคุยกับรัฐมนตรีคนใดได้ก็ย่อมต้องได้ข่าวลือกว่าหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นเป็นธรรมดา

นายวิษณุ นุ่นทอง (อ้างแล้ว) ชี้ว่า สิ่งสำคัญคือความสัมพันธ์เป็นหลัก แหล่งข่าวไว้วางใจเรา และเขารู้จริงในเรื่องนั้น ๆ เป็นคนที่อยู่ใกล้ข้อมูล ซึ่งตัวเองจะมีการทดสอบแหล่งข่าวว่าเขารู้ข้อมูลแม่นยำแค่ไหนก่อนเสมอ อย่างเจอกันครั้งแรกเขาให้ข่าวเรา มา เราก็อาจจะยังไม่ลงข่าวนั้นก็ ได้ พอมั่นใจโอเคกับแหล่งข่าวคนนี้ว่าเขาพูดจริงแน่ ต่อไปเราก็จะใช้เขาเป็นแหล่งข่าวชั้นยอดที่เชื่อถือได้ แต่ถ้าแหล่งข่าวให้ข้อมูลที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงมาสักครั้ง 2 ครั้ง เราก็จะไม่ใช้แหล่งข่าวนั้นอีก นอกจากนี้องค์กรก็มีส่วนช่วยเลือกแหล่งข่าวในบางครั้ง แต่ก็ขึ้นอยู่กับสถานการณ์แต่ละครั้งมากกว่า

ด้านน.ส.สุนีย์ สอนศรี (อ้างแล้ว) กล่าวว่า แหล่งข่าวที่ใช้ก็ต้องเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบงานนั้นโดยตรง อย่างข่าวการปรับคณะรัฐมนตรีก็ต้องใช้แหล่งข่าวที่เข้าออกออกในในคณะรัฐมนตรี หรืออย่างข่าวการปฏิรูประบบราชการก็ต้องขอข้อมูลจากหน่วยงานราชการที่ดูแลเรื่องโดยตรงซึ่งก็คือสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน(ก.พ.) ขณะที่ข่าวสดค่อนข้างให้อิสระกับนักข่าว การคัดเลือกแหล่งข่าวจึงขึ้นอยู่กับตัวนักข่าวเองที่ว่านักข่าวมีความสนิทสนมกับแหล่งข่าวมากน้อยแค่ไหน

น.ส.วันธนา ชีวะดุขฎี (อ้างแล้ว) กล่าวว่า จะดูจากปัจจัยด้านแหล่งข่าวเป็นปัจจัยแรก โดยจะดูจากตำแหน่งหน้าที่การงาน ซึ่งก็หมายถึงความเกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ รวมถึงดูประวัติการทำงานทางการเมืองที่ผ่านมา นอกจากนี้ก็ต้องดูว่าเรากับเขามีสัมพันธภาพสนิทชิดเชื้อมากแค่ไหน

ไว้วางใจได้มากนักน้อยเพียงใด ส่วนตัวจะชอบการนั่งคุยทางโทรศัพท์มากกว่าการสัมภาษณ์เปิด ซึ่งก็จะทำให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดมากขึ้น ขณะที่ปัจจัยด้านองค์กรนั้นก็ต้องดูว่าหนังสือพิมพ์ของเรามีนโยบายในการนำเสนอข่าวอย่างไร วันนี้ให้ตามประเด็นไหนนอกเหนือจากประเด็นที่ตามในแต่ละวันบ้าง ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยที่ช่วยในเรื่องของการคัดเลือกแหล่งข่าวปัจจัยหนึ่ง

น.ส.รัตนา อุดมศรี (อ้างแล้ว) กล่าวว่า แหล่งข่าวที่เชื่อถือประเด็นข่าวด้วย จะเป็นแหล่งข่าวที่สนิทเป็นการส่วนตัวกับเรา เป็นคนที่เราชื่นชมเขาในเรื่องของการทำงาน รวมถึงนิสัยส่วนตัวของแหล่งข่าวก็มีส่วนทำให้เราอยากขอข้อมูลมากขึ้น อยู่ที่แหล่งข่าวด้วยว่าเขาเปิดตัวกับเรามากน้อยแค่ไหน แต่ถ้าแหล่งข่าวเขาไม่เปิดตัวกับเรา ก็จะไม่จ้อ และก็จะไม่เสนอตัวเข้าไปขอข่าวเลย (สัมภาษณ์, 5 มีนาคม 2545)

น.ส.สมฤดี ยีทอง (อ้างแล้ว) กล่าวว่า จะพิจารณานิสัยของแหล่งข่าว อย่างแหล่งข่าวคนนี้ชอบปล่อยข่าวใหม่ ถ้าไซ้ก็จะไม่สนใจเลย หรือแหล่งข่าวคนนี้พูดตรงไปตรงมา ตามแล้วบอกหรือเปล่า นอกจากนี้ก็ต้องดูด้วยว่าเราสนิทกับเขามากแค่ไหน เพราะจะทำให้เราเชื่อมั่นได้ว่าข้อมูลที่แหล่งข่าวพูดมาเป็นเรื่องจริง มากกว่าแหล่งข่าวที่เราไม่สนิทด้วย นโยบายขององค์กรก็มีส่วนอยู่บ้าง เราก็ต้องดูว่าองค์กรต้องการข่าวแบบไหน แต่ปกติแล้วก็จะไม่บังคับเพราะไทยรัฐจะนำเสนอข่าวทั้ง 2 ด้านคือทั้งฝ่ายผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหาอยู่แล้ว

สรุปประเด็นตอนที่ 2

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการคัดเลือกแหล่งข่าวของผู้สื่อข่าวการเมืองทั้ง 13 คน ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของแหล่งข่าว โดยผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์เดลินิวส์และข่าวสดระบุว่า พิจารณาคัดเลือกแหล่งข่าวโดยดูจากความรับผิดชอบของแหล่งข่าวที่มีต่อเรื่องนั้น ๆ นอกจากนี้ผู้สื่อข่าวข่าวสดยังพิจารณาแหล่งข่าวจากความรู้และการใช้เหตุผลในการให้ข่าวของแหล่งข่าว รวมถึงการที่แหล่งข่าวยอมรับในคำพูดที่ได้ให้สัมภาษณ์ไว้ ขณะที่ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและมติชนชี้ว่า ตำแหน่งของแหล่งข่าวเป็นคุณลักษณะสำคัญหนึ่งที่มีผลต่อการพิจารณาคัดเลือกแหล่งข่าว

ส่วนผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์แนวหน้า ชี้ว่าแหล่งข่าวที่ใช้จะดูจากการเป็นผู้มีวิสัยทัศน์เข้าใจในบทบาทของตัวเอง ให้ข้อมูลตรงไปตรงมา สอดคล้องกับผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐที่ระบุว่า พิจารณาคัดเลือกแหล่งข่าวจากการให้ข้อมูลตรงไปตรงมาและบุคลิกส่วนตัวของแหล่งข่าว ขณะที่ผู้สื่อข่าวไทยโพสต์ระบุว่าพิจารณาคัดเลือกแหล่งข่าวจากความจริงใจ และความสามารถของแหล่งข่าว ด้านผู้สื่อข่าวบ้านเมืองระบุว่า ดูจากการที่แหล่งข่าวเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในเรื่องนั้น ๆ และความถนัดของแหล่งข่าวโดยดูจากประวัติการทำงานที่ผ่านมา เช่นเดียวกับผู้สื่อข่าว

หนังสือพิมพ์สยามรัฐและไทยรัฐที่ระบุว่าปัจจัยด้านคุณลักษณะของแหล่งข่าวที่มีผลต่อการคัดเลือกแหล่งข่าวการเมืองคุณลักษณะหนึ่งก็คือประวัติของแหล่งข่าว

สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อการคัดเลือกแหล่งข่าวรองลงมา ได้แก่ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สื่อข่าวกับแหล่งข่าว โดยผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์มติชน แนวหน้า บ้านเมือง ข่าวสด ไทยรัฐ สยามรัฐระบุว่าพิจารณาคัดเลือกแหล่งข่าว โดยดูจากความสนิทสนมซื่อสัตย์และความไว้วางใจซึ่งกันและกันระหว่างตัวผู้สื่อข่าวเองกับแหล่งข่าว

ขณะที่ปัจจัยด้านนโยบายองค์กรมีผลต่อผู้สื่อข่าวเพียง 2 ฉบับเท่านั้น ได้แก่ ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์เดลินิวส์และไทยรัฐ ที่ต่างระบุว่าองค์กรมีส่วนในการคัดเลือกแหล่งข่าวเป็นบางครั้ง อย่างไรก็ตามผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ แนวหน้าและข่าวสด กลับระบุว่าองค์กรไม่มีส่วนในการคัดเลือกแหล่งข่าวแต่อย่างใด

ส่วนปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้สื่อข่าว นั้น มีเพียงผู้สื่อข่าวเดลินิวส์ แนวหน้าและสยามรัฐที่ระบุว่าพิจารณาคัดเลือกแหล่งข่าวจากปัจจัยดังกล่าว โดยผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์เดลินิวส์และแนวหน้าระบุว่า การคัดเลือกแหล่งข่าวจะใช้ประสบการณ์ของตนเองในการพิจารณาว่าแหล่งข่าวนั้น ๆ มีความน่าเชื่อถือและเหมาะสมที่จะเป็นผู้ให้ข่าวในประเด็นที่ต้องการหรือไม่ ขณะที่ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์สยามรัฐระบุว่าดูจากความชื่นชมในผลงานที่ตัวเองมีต่อแหล่งข่าวนั้น ๆ

ตอนที่ 3 ปัจจัยในการประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าว

นางดวงฤทัย ผ่องใส (อ้างแล้ว) กล่าวว่า เห็นด้วยอย่างมากว่าแหล่งข่าวต้องมีความน่าเชื่อถือเป็นปัจจัยสำคัญ อย่างการที่เราจะได้ข่าว Exclusive มากก็ต้องเพราะว่าเรารู้จักสนิทสนมกับแหล่งข่าวนั้นพอที่จะรู้ว่าเขาไม่โกหกเราแน่นอน จึงใช้ความสนิทสนมเป็นตัวประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวเป็นอันดับแรก อย่างถามว่าถ้าเป็นส.ส.ใหม่เดินมาให้ข้อมูล เราจะเชื่อเขาไหม อย่างส.ส.เก่าเรารู้จักนิสัยเขามาก่อน หรืออย่างนักวิชาการก็ต้องดูที่ชื่อเสียงของเขา ต้องดูว่าคุยกับคนนั้นเอามาลงเป็นข่าวชาวบ้านเชื่อถือไหม ถ้าเป็นอาจารย์ที่ชาวบ้านไม่รู้จักเลยความน่าเชื่อถือก็จะผู้คนที่ไม่มีชื่อเสียงไม่ได้แน่นอนอยู่แล้ว

ส่วนแหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือหายากไหม คิดว่าไม่ยาก แต่ขึ้นอยู่กับนิสัยของคนทำข่าวมากกว่า ถ้าเรานิ่งเฉย ๆ ไม่เดินหาหรือเดินเช็คข่าวจากแหล่งข่าวอื่น เราก็จะไม่รู้ว่าที่แหล่งข่าวพูด

มาเป็นเรื่องจริงหรือเรื่องโกหก แต่ถ้าเราหมั่นทำความรู้จักและศึกษาแหล่งข่าวแต่ละคน ก็จะทำให้เราประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวได้ไม่ยาก

นายวรพล กิตติรัตนวารกูร (อ้างแล้ว) กล่าวว่า ประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวจากการที่แหล่งข่าวนั้นเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์โดยตรง หรือต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีข้อมูลที่ถูกต้อง อย่างเรื่องของคลังแสงระเบิดที่นครราชสีมา แหล่งข่าวที่ดีก็ควรเป็นผู้เชี่ยวชาญที่รู้เรื่องการเก็บทำลายอาวุธ รู้เรื่องสารเคมีออกมาให้ข้อมูลเพราะถ้าคนรู้ไม่จริงออกมาพูดก็จะทำให้เกิดความสับสนเข้าใจผิด ไปใหญ่ หรือการที่ออกมาพูดลอย ๆ ไม่มีข้อมูลตัวเลขอ้างอิงก็ไม่น่าเชื่อถือ รวมถึงต้องเป็นผู้มีชื่อเสียงมีประสบการณ์ในการทำงาน มีคุณวุฒิทางการศึกษา มีผลงานเป็นที่ยอมรับ

น.ส.สิริกัญญา มั่งสูงเนิน ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ประจำกระทรวงมหาดไทย กล่าวว่า สิ่งสำคัญคือจะดูประสบการณ์และพฤติกรรมในอดีตของแหล่งข่าว การพูดการจา ซึ่งต้องใช้เวลาพูดคุยกับแหล่งข่าว เราถึงจะรู้ว่าแหล่งข่าวแต่ละคนเป็นอย่างไร มีความน่าเชื่อถือแค่ไหน อย่างนักการเมืองบางคนดูแล้วพฤติกรรมไม่น่าเชื่อถือเลย โดยดูได้จากการพูดคุยกันระยะหนึ่ง ซึ่งพอรู้พฤติกรรมว่าเป็นอย่างไรแล้วเราก็จะไม่คบกับเขาอีก (สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2545)

น.ส.ศศิพร ดลกิจ (อ้างแล้ว) ชี้ว่า ความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวอยู่ที่ประสบการณ์การทำงาน ความรู้ นอกจากนี้ก็ต้องดูนิสัยบุคลิกภาพส่วนตัวว่าเป็นคนพูดจริงหรือชอบพูดโกหก ขณะเดียวกันก็ต้องดูข้อมูลที่เราได้อยู่ด้วย ซึ่งนักข่าวต้อง Double-check จากแหล่งข่าวหลายด้าน ถ้าข้อมูลตรงกันก็ถือว่าแหล่งข่าวนั้นมีความน่าเชื่อถือ เราก็สามารถนำข้อมูลที่ได้มาเล่นเป็นข่าวได้

นายชัยฤทธิ์ ยนเปี่ยม (อ้างแล้ว) แสดงความเห็นว่ แหล่งข่าวที่มีความน่าเชื่อถือนั้นถือเป็นส่วนสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากในสนามข่าว นักข่าวทุกคนต้องคำนึงถึงความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวเป็นอันดับแรก เพราะการที่สื่อมวลชนอยู่ได้ทุกวันนี้ก็เพราะความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารที่ได้จากแหล่งข่าว หากแหล่งข่าวของเราพูดถูกพูดผิด หรือไม่น่าไว้วางใจก็อาจเป็นการเปิดช่องให้หนังสือพิมพ์คู่แข่งชิงความได้เปรียบได้ แหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือต้องเป็นผู้ที่ไม่ต้องการผลประโยชน์ตอบแทนจากการให้ข่าวนั้น ๆ อย่างเด็ดขาด ชาวที่ได้มาก็สามารถเชื่อถือได้ 60-70% แต่ถ้าเป็นผู้ที่เสียหรือได้ประโยชน์จากเรื่องนั้น ๆ ออกมาพูด ข้อมูลนั้นก็ลดความน่าเชื่อถือลงไปทันที 20-30%

นอกจากนี้แหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือต้องเป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะ โดยประเมินจากภูมิหลังของนักการเมือง ประวัติการศึกษาก็เป็นส่วนหนึ่งแต่ก็ไม่เสมอไป หากเป็นผู้ที่มีผลงาน สังคมให้การยอมรับก็จะเสริมความน่าเชื่อถือได้ ไม่ใช่ได้ชื่อว่าเป็นส.ส.ยี่ ความน่าเชื่อถือก็จะลดไปอยู่อีกระดับหนึ่งซึ่งปกตินักการเมืองที่น่าเชื่อถือก็มีน้อยอยู่แล้ว ทั้งนี้เราสามารถตั้งข้อสันนิษฐานได้เหมือนกันว่า ถ้าแหล่งข่าวคนนั้นไม่เป็นข่าวในสังคมมากนัก ไม่เดินเข้ามาหาเราเอง ก็น่าจะมีความน่าเชื่อถือระดับหนึ่งด้วยเพราะถือว่าเป็นประเภทไม่ชอบทำตัวเป็นข่าว แต่มีเจตนาดีในการให้ข่าว

น.ส.สุภางค์ ศิริเดช (อ้างแล้ว) กล่าวว่า แหล่งข่าวนักการเมืองที่มีความน่าเชื่อถือนั้นจะหาได้ยากมาก เพราะส่วนใหญ่แหล่งข่าวมักจะไม่รับผิดชอบในสิ่งที่ตัวเองพูดออกมา เข้าตำราเป็นพวกประเภทลืมนาย เอาดีใส่ตัวเอาชั่วใส่คนอื่น แก้วตัวไปวัน ๆ มากกว่า สอดคล้องกับนายวิชฌนุ นุ่นทอง (อ้างแล้ว) ที่ให้ความเห็นว่า แหล่งข่าวที่มีความน่าเชื่อถือนั้นหายาก โดยเฉพาะข่าวในทางลับที่แหล่งข่าวเปิดเผยตัวเองไม่ได้ ซึ่งเราต้องใช้เวลาพอสมควรกว่าที่จะหาแหล่งข่าวที่ไว้วางใจได้ อย่างที่พบบ่อยก็คือถ้าเป็นคนที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับข่าวนั้น ก็มักจะชอบออกมาปล่อยข่าวเสียมากกว่า

ขณะที่น.ส.สุนีย์ สอนศรี (อ้างแล้ว) ชี้ว่า จะดูแหล่งข่าวจากการให้ข่าวแต่ละครั้ง ความสนิทสนม และแหล่งข่าวนั้นรู้จริงอยู่ใกล้ข้อมูลมากแค่ไหน เพราะข่าวที่ให้กับแต่ละวันจะมีทั้งข่าวที่เป็นข้อมูลจริงกับข่าวปล่อยเพื่อสร้างกระแส ดังนั้นแหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือจึงหาได้ยากปานกลาง คือมีทั้งที่เชื่อถือได้และไม่ได้ปะปนกันไป อยู่ที่เราไปคุยกับใคร อยู่ที่เรื่องนั้นเป็นเรื่องลับมากแค่ไหนที่เขาจะให้ข้อมูลเราได้ด้วย

ด้านน.ส.วันธนา ชีวะดุขฎี (อ้างแล้ว) กล่าวว่า ความน่าเชื่อถือเป็นดัชนีชี้วัดว่าเราจะได้ข้อเท็จจริงในเนื้อข่าวหรือไม่ ซึ่งก็ดูได้จากท่าทีในขณะที่แหล่งข่าวกำลังให้ข่าว ทั้งสีหน้า แววตา น้ำเสียงที่จะทำให้เราจับได้ว่าเขาพูดจริงหรือไม่ เรียกได้ว่าเรารู้เองจากความรู้สึกและประสบการณ์ด้านข่าวที่เราคุ้นเคย ในมุมมองส่วนตัวเห็นว่าปัจจุบันแหล่งข่าวที่เชื่อถือได้ค่อนข้างหาได้ยากขึ้น โดยเฉพาะการที่แหล่งข่าวมีสถานภาพซับซ้อนมากขึ้น ก็จะทำให้เราต้องดูอย่างละเอียด อย่างไรก็ตามกรณีนักธุรกิจที่เปลี่ยนสถานภาพของตัวเองด้วยการเข้ามาเล่นการเมือง เราก็ต้องดูว่ามีประโยชน์อะไรแอบแฝงหรือเปล่า ซึ่งหมายถึงเราต้องรู้ภูมิหลังของแหล่งข่าว ซึ่งจะเป็นประโยชน์มากที่สุดต่อตัวนักข่าวเอง

น.ส.รัตนา อุดมศรี (อ้างแล้ว) กล่าวว่า แหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือได้ต้องเป็นบุคคลที่มีตำแหน่งรองรับในการให้ข่าว มีสถานภาพเป็นที่ยอมรับในสังคม ยกตัวอย่างอาจารย์วิชฌนุ เครืองาม

เลขาธิการคณะรัฐมนตรีให้ข่าวมา ถามว่านักข่าวจะเชื่อไหม แล้วถ้าเอาไปเปรียบเทียบกับนายวรวัชชัย โชคชนะ นักเคลื่อนไหวทางการเมือง เราจะเชื่อหรือเปล่า

นอกจากนี้ยังต้องดูด้วยว่าแหล่งข่าวเรารับผิดชอบ หรือมีความรู้ประสบการณ์การทำงาน เกี่ยวข้องกับข่าวนั้นไหม อย่างอาจารย์ธีรยุทธ บุญมีกับอาจารย์มีชัย ฤชุพันธุ์ ออกมาพูดในแง่ประเด็นการเมือง หรือข้อกฎหมาย ข่าวนั้นก็จะมีน้ำหนักในตัวเองอยู่แล้ว เพราะแหล่งข่าวทั้ง 2 ท่านมีสถานภาพ บทบาทที่สังคมรับรู้ในความเป็นนักวิชาการที่น่าเชื่อถือ แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือ การเข้าหาแหล่งข่าวเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก เพราะบางครั้งแหล่งข่าวไม่ให้เข้าสัมภาษณ์ก็จบ หรือบางทีก็ต้องผ่านด่านผู้ติดตาม เลขาส่วนตัวอีกหลายคนที่จะคอยกันไม่ให้เข้าพบแหล่งข่าว

น.ส.สมฤดี ยี่ทอง (อ้างแล้ว) ชี้ว่า จะดูจากระยะเวลาที่เรารู้จักกับแหล่งข่าว พฤติกรรมของแหล่งข่าวคือดูว่าการให้สัมภาษณ์กับการกระทำเป็นอย่างไร ที่พูดมาเป็นข้อเท็จจริงหรือไม่ ความน่าเชื่อถือจากสังคมก็เป็นอีกส่วนหนึ่ง อย่างสังคมนำข่าวรัฐมนตรีคนนี้ทุจริต แหล่งข่าวคนนั้นก็ค่อนข้างไม่น่าเชื่อถือสำหรับเรา

สรุปประเด็นตอนที่ 3

ผู้สื่อข่าวการเมืองทั้ง 13 คนเห็นด้วยว่า ความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการสื่อข่าวอย่างมาก โดยผู้สื่อข่าวเดลินิวส์และข่าวสดประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวจากความสัมพันธ์ระหว่างผู้สื่อข่าวกับแหล่งข่าวนั้น ๆ ส่วนผู้สื่อข่าวไทยโพสต์ สยามรัฐ และข่าวสดชี้ว่าความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวสามารถประเมินได้จากความรู้และความสามารถของแหล่งข่าว ขณะที่ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์เดลินิวส์กลับมีความเห็นตรงข้าม โดยชี้ว่าแหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือไม่จำเป็นต้องมีความรู้สูงแต่อย่างใด พร้อมกับระบุว่าความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวสามารถประเมินได้จากการที่เป็นผู้มีชื่อเสียง สอดคล้องกับผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ที่ให้ความสำคัญกับความมีชื่อเสียงของแหล่งข่าวเช่นกัน

นอกจากนี้ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ไทยโพสต์และไทยรัฐต่างระบุว่า ความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวสามารถประเมินได้จากประสบการณ์ และพฤติกรรมในอดีตของแหล่งข่าว ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์และมติชนระบุถึงการเป็นผู้ที่ไม่มีส่วนได้เสียในประเด็นนั้น ๆ ขณะที่ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์สยามรัฐและไทยรัฐประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวจากตำแหน่ง และการเป็นที่ยอมรับในสังคมของแหล่งข่าว ส่วนคุณลักษณะบุคลิกท่าทาง สีหน้าแววตา น้ำเสียงและการพูดจาของแหล่งข่าวนั้น ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและเดลินิวส์ระบุว่าเป็นคุณลักษณะที่เพิ่มความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวเช่นกัน

ทั้งนี้ผู้สื่อข่าวส่วนใหญ่ ได้แก่ ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ บ้านเมือง มติชนและแนวหน้า ระบุว่าแหล่งข่าวที่มีความน่าเชื่อถือนั้นต้องหาได้ยากมากขึ้น โดยเฉพาะในการรายงานข่าวเชิงสืบสวนสอบสวน เนื่องจากแหล่งข่าวบางคนอาจต้องการปล่อยข่าวเพื่อหยั่งกระแส โดยเฉพาะช่วงการปรับคณะรัฐมนตรีหรือปล่อยข่าวเพื่อหวังทำลายคู่ต่อสู้ทางการเมือง ส่วนผู้สื่อข่าวที่ระบุว่าแหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือหาได้ไม่ยาก ได้แก่ ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ข่าวสด สยามรัฐและไทยโพสต์ โดยระบุเหตุผลว่าขึ้นอยู่กับความสามารถในการเข้าหาแหล่งข่าวของผู้สื่อข่าวเอง

ตอนที่ 4 คุณลักษณะของแหล่งข่าวที่ดี

น.ส.ดวงฤทัย ผ่องใส (อ้างแล้ว) ให้ความเห็นว่า ถ้าเป็นข่าวการเมือง แหล่งข่าวที่ดีต้องเป็นนักการเมืองที่มีกลุ่มก้อนเยอะ เพราะการเมืองแบ่งเป็นกลุ่มก้อน และที่สำคัญแหล่งข่าวคนนั้นต้องเป็นแกนนำของกลุ่มนั้น ๆ ด้วย หมายถึงมีตำแหน่งมีบทบาทสำคัญในกลุ่ม รู้จักสมาชิกทุกคน พอเวลามีข่าวอะไรก็คือโทรบอกเรา นอกจากนี้ต้องเป็นคนที่เชื่อถือได้ มีความน่าเชื่อถือ แต่ไม่จำเป็นจะต้องเป็นคนที่มีความรู้สูงเสมอไป เพราะแหล่งข่าวการเมืองที่ใช้จะรวมถึงคนใช้และคนขับรถของนักการเมืองด้วย

นายวรพล กิตติรัตนวรากร (อ้างแล้ว) กล่าวว่า ต้องเป็นผู้ที่ประสงค์ให้ข่าวโดยไม่มีเจตนาแอบแฝงหรือจงใจบิดเบือน หรือใช้สื่อเป็นเครื่องมือในทางใดทางหนึ่ง โดยเฉพาะใช้สื่อเพื่อทำลายให้ร้ายคู่แข่งทางการเมือง แหล่งข่าวต้องให้ข้อมูลข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและรอบด้าน ไม่ปกปิดซ่อนเร้นข้อมูล ยึดหลักความโปร่งใสสามารถตรวจสอบการให้ข่าวนั้น ๆ ได้ อย่างเช่น มีเอกสารมายืนยันการให้สัมภาษณ์

น.ส.สิริกัญญา มั่งสูงเนิน (อ้างแล้ว) ชี้ว่า ต้องจริงใจ ไม่โกหก สุภาพ มีความซื่อสัตย์ สอดคล้องกับนายวิษณุ นุ่นทอง (อ้างแล้ว) ที่กล่าวว่า แหล่งข่าวต้องเป็นคนจริงใจ ไม่ใช่ปล่อยข่าวเพื่อประโยชน์ของตัวเอง ประเภทให้ตัวเองดี คนอื่นเลวหมด ขณะที่น.ส.วันธนา ชีวะคุชฎี (อ้างแล้ว) ให้ความเห็นว่า แหล่งข่าวที่ดีก็คือคนที่จริงใจกับเรา ไม่แสวงหาผลประโยชน์ ไม่หลอกใช้นักข่าวเพื่อหวังเผยแพร่ข้อมูลให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของตัวเอง เป็นคนดีมีคุณธรรม มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ของสาธารณะ

น.ส.ชาลินี จงจิตร (อ้างแล้ว) กล่าวว่า แหล่งข่าวต้องให้ข้อมูลโดยตรงไปตรงมา ยิ่งถ้าเป็นนักการเมืองให้สัมภาษณ์แล้ว ข่าวนั้นส่งผลกระทบต่อตัวเอง แต่กลับออกมาปฏิเสธความรับผิดชอบ ไม่ยอมรับว่าตัวเองพูดอย่างนั้นจริง ๆ ก็ถือว่าไม่ใช่ลูกผู้ชาย ซึ่งการทำงานที่ผ่านมาเจอแหล่งข่าวอย่างนี้มาหลายคนแล้ว

ด้านน.ส. รัตนา อุดมศรี (อ้างแล้ว) แสดงความเห็นในทางเดียวกันว่า แหล่งข่าวต้องพูดแต่ในสิ่งที่เป็ความจริงเท่านั้น มีความรับผิดชอบต่คำพูด ไม่ใช่สักแต่ตำคนอื่น แล้วไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดกับสังคม แต่ก็ไม่ใช่ว่าจะกลัวตกเป็นข่าวมากเกินไปจนไม่กล้าออกมาพูดเลย กลับกันก็ไม่ใช่พูดทุกเรื่องจนไม่น่าเชื่อถือ ไม่พูดคำหยาบ มีทักษะในการสื่อสารให้นักข่าวเข้าใจในสิ่งที่จะนำเสนอ ประเด็นไม่ใช่พูดน้ำท่วมทุ่ง นอกจากนี้แหล่งข่าวที่ดีต้องให้ความสำคัญกับนักข่าวทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ทั้งนักข่าวเก่าและนักข่าวใหม่ เพราะทุกคนก็คือสื่อมวลชนเหมือนกันหมด

น.ส.สุนีย์ สอนศรี (อ้างแล้ว) กล่าวว่า ต้องเป็นผู้ที่ให้ข้อมูลที่ตรง เป็นจริง เชื่อถือได้ เช่นเดียวกับนายชัยฤทธิ์ (อ้างแล้ว) ที่กล่าวว่า แหล่งข่าวต้องมีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ เพื่อที่จะสามารถให้ข้อมูลนักข่าวได้อย่างถูกต้อง ไม่ใช่ให้ข้อมูลถูก ๆ ผิด ๆ ให้ข่าวได้ละเอียด ลึก สรุประเด็นได้ มีความรอบรู้ และเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับข่าวนั้นโดยตรง และที่สำคัญในแวดวงการทำข่าวสายการเมืองมักเกิดสงครามระหว่างนักการเมืองด้วยกันเอง หมายความว่า จะมี ส.ส. บางกลุ่มที่ชอบมาล้วงลึกว่าใครเป็นคนให้ข่าวกับนักข่าว ดังนั้นแหล่งข่าวที่ดีก็ต้องรักษาความลับว่าให้ข่าวกับนักข่าวคนไหนด้วย

นายอดิศร วงศ์ศรีศักดิ์ (อ้างแล้ว) กล่าวว่า แหล่งข่าวที่ดีต้องเป็นคนทีพูดแล้วเข้าใจได้ง่าย ให้รายละเอียดหรือประเด็นที่นักข่าวต้องการได้ มีคุณธรรม ได้รับการยอมรับจากสังคมมากพอสมควร ด้านน.ส. สมฤดี ยี่ทอง (อ้างแล้ว) กล่าวว่า ต้องเป็นคนใจกว้าง นักข่าวเสนอข้อเท็จจริงแล้วก็ควรยอมรับ ไม่โกรธหรือปิดกั้นสื่อโดยบอกว่าไม่ใช่เรื่องจริง บางทีแหล่งข่าวบางคนถึงกับถามนักข่าวว่า ใครจ้างคุณให้มาถามผม ซึ่งเจอบแบบนี้เราเองก็โกรธเพราะเหมือนเขาดูถูกเรา แต่สาเหตุมันก็เป็นเพราะเราตั้งคำถามจ้ใจดำหรือจุดบอดของเขามากกว่า

สรุปประเด็นตอนที่ 4

ผู้สื่อข่าวการเมืองส่วนใหญ่ ได้แก่ ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ข่าวสด เดลินิวส์และไทยโพสต์ระบุว่า แหล่งข่าวการเมืองที่ดีต้องเป็นผู้ที่ให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนและเป็นข้อเท็จจริง นอกจากนี้ผู้สื่อข่าวเดลินิวส์ ไทยรัฐและมติชนระบุว่าแหล่งข่าวที่ดีต้องเป็นคนมีความจริงใจไม่หลอกใช้นักข่าว รวมถึงเป็นผู้ที่มีเจตนาที่ดีในการให้ข้อมูลโดยไม่มีผลประโยชน์ใด ๆ เคลือบแฝง ขณะที่ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์มติชน สยามรัฐและไทยรัฐระบุว่าแหล่งข่าวที่ดีต้องรับผิดชอบต่อคำพูดที่ได้ให้สัมภาษณ์

ทั้งนี้ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ระบุว่าแหล่งข่าวที่ดีต้องมีตำแหน่ง เป็นแกนนำคนสำคัญของพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง และมีความสุภาพ ซื่อสัตย์ ไม่พูดโกหก สอดคล้องกับ

ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์สยามรัฐที่ระบุว่าแหล่งข่าวที่ดีต้องไม่พูดคำหยาบคาย ขณะที่ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและแนวหน้าระบุถึงคุณลักษณะของแหล่งข่าวที่ดีอีกคุณลักษณะหนึ่งว่า ต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรม

ตอนที่ 5 การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้สื่อข่าวกับแหล่งข่าว

น.ส.วันธนา ชีวะดุขฎี (อ้างแล้ว) กล่าวว่า เริ่มจากการแนะนำตัว พยายามทำความรู้จักกับแหล่งข่าว ทักทายให้เกียรติ ในฐานะนักการเมือง พอได้มีการผูกมิตรรู้จักกันแล้ว หลังจากนั้นก็อาจจะโทรศัพท์พูดคุยกับแหล่งข่าวบ่อย ๆ เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยระหว่างกัน มีบ้างบางครั้งก็ให้ผู้ใหญ่ที่นักการเมืองคนนั้นสนิทชิดเชื้อ เคารพนับถือเป็นผู้แนะนำ อาจจะมีการไปร่วมงานหรือร่วมกิจกรรมที่แหล่งข่าวเป็นเจ้าของแล้วเขาเชิญเรา แต่กรณีนี้ต้องระวังในเรื่องการวางตัวให้มาก เพราะถ้านักข่าวไม่รู้จักแบ่งแยกความรับผิดชอบในหน้าที่สื่อ กับความสนิทสนมส่วนตัวกับแหล่งข่าว ก็จะทำให้เกิดผลเสียได้ เนื่องจากมีสิ่งล่อใจต่าง ๆ อยู่มาก

ด้านน.ส.สมฤดี ยี่ทอง (อ้างแล้ว) กล่าวว่า จะปฏิบัติตัวกับแหล่งข่าวทุกคนเท่าเทียมกัน คือไม่มีการสนับสนุนเข้าข้างใคร ก็จะคุยโทรศัพท์ นัดแหล่งข่าวพบปะทานข้าวในเวลางานบ้าง แลกเปลี่ยนความเห็นกับแหล่งข่าวทั้งเรื่องที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับแหล่งข่าวคนนั้น แต่จะตกลงกันว่าเรื่องที่คุยเราจะไม่เอาไปเขียนเป็นข่าวแน่นอน

นางดวงฤทัย ผ่องใส (อ้างแล้ว) กล่าวว่า จะยึดหลักการเจรจา ก็คือเจอน้ำก็ทักทายพูดคุยบ่อย ๆ อาจจะมีพูดเล่นบ้าง ไม่จำเป็นจะต้องคุยเรื่องงานเสมอไป เวลาอยากเช็คข่าวอะไรก็อาจจะโทรศัพท์ไปสอบถาม หรือเดินเข้าไปหาแหล่งข่าวโดยตรง สอดคล้องกับน.ส.สิริกัญญา มั่งสูงเนิน (อ้างแล้ว) ที่จะเน้นสร้างความไว้วางใจระหว่างแหล่งข่าวกับนักข่าว เพื่อที่จะได้พูดคุยกันได้ทุกเรื่อง แม้จะไม่ใช่เรื่องงาน ไม่จำเป็นที่เราเจอเขาก็ต้องเอาข่าวจากเขาอย่างเดียว คือคุยกันได้หลาย ๆ เรื่องเหมือนเป็นเพื่อนกัน ให้เกียรติและไม่หักหลังแหล่งข่าว ไม่ใช่ความเป็นนักข่าวไปบีบบังคับหรือบีบเค้นแหล่งข่าว

น.ส.ชาลินี จงจิตร (อ้างแล้ว) กล่าวว่า การเข้าหาแหล่งข่าว นักข่าวควรมีความอ่อนน้อม ถ่อมตน พูดคุยกับแหล่งข่าวอย่างจริงใจ ไม่ใช่ลูกเล่น แล้วก็ต้องทำการบ้านเยอะ ๆ เพราะแหล่งข่าวบางคนเขาก็อยากได้ข้อมูลจากเรา อย่างข้าราชการถ้าเราเข้าไปตีสนิทกับผู้บังคับบัญชาระดับสูง ผู้ใต้บังคับบัญชาเขาเห็นก็จะรู้สึกเมตตาเราไปด้วย แต่ถ้าข้าราชการเขาไม่เชื่อใจเรา แม้แต่ข้อมูลพื้นฐานเขาก็ไม่ให้

นายชัชวฤทธิ์ ยนเปี่ยม (อ้างแล้ว) เล่าว่า ก็จะมีนัดทานข้าว แต่จะไม่ถี่มากเกินไป เพราะจะเกิดความเกรงใจกัน ทำให้เราไม่กล้าเสนอข้าวของแหล่งข่าวคนนั้นในทางลบ อย่างเวลาไปทานข้าวก็จะเลือกแหล่งข่าวที่มีภาพพจน์ดี คุณเป็นคนมีสะอาด เราก็จะสบายใจระดับหนึ่ง แล้วก็มีโทรศัพท์ไปพูดคุยทักทายช่วงเทศกาลปีใหม่ เทศกาลอื่น ๆ บ้าง แสดงให้เขาเห็นว่าเราจริงใจ ไม่ใช่โทรเอาข้าวอย่างเดียว นักการเมืองเขาก็จะมองว่าคุณเอาแต่ได้ นอกจากนี้ก็ยังมีแหล่งข่าวที่เขาชอบให้เราแนะนำภาษาที่ใช้ในการแถลงข่าวเพื่อให้ดูเป็นภาษาข่าวที่มีสีสัน เหมาะในการพาดหัวข่าว โดยเฉพาะนักการเมืองหน้าใหม่ที่ยังไม่มีประสบการณ์มากนัก

ตรงข้ามกับนายอดิสร วงศ์ศรศักดิ์ (อ้างแล้ว) ที่แสดงความเห็นว่า การนัดแหล่งข่าวไปทานข้าว เป็นเรื่องที่ดีไม่ได้ ไม่เหมือนกับการชวนแหล่งข่าวไปออกกำลังกาย เล่นกีฬาพร้อมกับนักข่าว ซึ่งที่ผ่านมาก็จะนัดแหล่งข่าวไปเล่นแบดมินตันบ้าง ซึ่งยังเป็นการผ่อนคลายไปในตัว หรือวิธีที่ง่ายที่สุดก็คือทักทายพูดคุยกับแหล่งข่าวตั้งแต่เริ่มรู้จักกัน พยายามสร้างความเป็นกันเองเหมือนพี่กับน้อง หรืออย่างเวลาที่แหล่งข่าวมีปัญหา ได้รับผลกระทบจากข่าว เราก็อาจให้คำแนะนำให้กำลังใจเขา ก็จะทำให้เขารู้สึกประทับใจ

ด้านนายวิษณุ นุ่นทอง (อ้างแล้ว) กล่าวว่า สิ่งสำคัญต้องมีความซื่อสัตย์ ไว้วางใจซึ่งกันและกัน อย่างกรณีแหล่งข่าวขอร้องไม่ให้ลงข่าว เราก็ต้องไม่เล่นข่าวนั้น นอกจากนี้เวลาคุยกัน นักข่าวกับแหล่งข่าวต้องสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้ ไม่ใช่เราเอาแต่ตามเขาอย่างเดียว ก็จะกลายเป็นไม่มีเรื่องคุยกัน

น.ส.รัตนา อุดมศรี (อ้างแล้ว) กล่าวว่า ส่วนตัวแล้วจะยึดมั่นในองค์กรที่เราทำงานอยู่ และเชื่อว่าองค์กรเป็นสิ่งที่สามารถารันตีบทบาทการทำงานของนักข่าวได้ ซึ่งแหล่งข่าวส่วนหนึ่งเขาก็จะมองจากองค์กรที่เราสังกัด นอกจากนี้นักข่าวก็ต้องใช้ความสามารถที่มีอยู่ ใช้บุคลิกความเป็นกันเองพูดคุยสนิทสนมจนแหล่งข่าวไว้วางใจ มีความจริงใจ มารยาทในการทำงาน รักษาวินัย มีความรับผิดชอบ และต้องรู้จักการเข้าหาแหล่งข่าวไม่ให้เขาเกลียด นำเสนอข่าวตรงตามข้อมูลที่แหล่งข่าวบอก ไม่เปลี่ยนประเด็นทำให้แหล่งข่าวได้รับความเสียหาย

น.ส.สุภาวศ์ ศิริเดช (อ้างแล้ว) กล่าวว่า การสร้างความสัมพันธ์กับแหล่งข่าวก็คือเราต้องหมั่นเข้าไปคุยกับแหล่งข่าวบ่อย ๆ แต่ก็ไม่ใช่ว่าจะเอาข่าวจากเขาอย่างเดียว คือคุยกันในเรื่องอื่น ๆ ได้ด้วยเหมือนเรารู้จักกับใครสักคนหนึ่ง อย่างแหล่งข่าวก็คืออยู่ในฐานะเพื่อนร่วมงาน ถ้าแหล่งข่าวเขาเห็นว่าเราจริงใจที่จะเอาข่าวจากเขาเพียงอย่างเดียว เขาก็อาจจะปล่อยข่าวกับเรา

เหมือนกัน นอกจากนี้ก็มีบ้างที่นัดแหล่งข่าวไปนั่งคุยกันนอกทำเนียบรัฐบาลเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ซึ่งก็จะทำให้ได้ประเด็นข่าวที่ละเอียดและลึกมากขึ้น

น.ส.สุนีย์ สอนศรี (อ้างแล้ว) กล่าวว่า จะโทรศัพท์ไปพูดคุยกับแหล่งข่าวบ่อย ๆ เพื่อสร้างความสนิทสนมกัน ซึ่งการพูดคุยกันส่วนใหญ่จะเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับแหล่งข่าวมากกว่า ด้านน.ส.คติพร (อ้างแล้ว) กล่าวว่า เมื่อแหล่งข่าวเขาบอก Off the record ก็ต้องเป็นอย่างนั้น ซึ่งก็จะทำให้แหล่งข่าวไว้ใจเรา

สรุปประเด็นตอนที่ 5

ผู้สื่อข่าวการเมืองส่วนใหญ่สร้างความสัมพันธ์กับแหล่งข่าว โดยเริ่มจากการทำความรู้จัก ให้เกียรติและสร้างความเป็นกันเองในเวลาเดียวกันเพื่อให้แหล่งข่าวไว้ใจ โดยการทักทายพูดคุยกับแหล่งข่าวอย่างสม่ำเสมอถึงในโอกาสเทศกาลต่าง ๆ ทั้งทางโทรศัพท์และเมื่อได้พบปะกับแหล่งข่าว ทั้งนี้ผู้สื่อข่าวส่วนหนึ่ง ได้แก่ ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ไทยโพสต์ระบุว่า การโทรศัพท์ไปพูดคุยกับแหล่งข่าวนั้น ไม่จำเป็นที่ผู้สื่อข่าวจะสอบถามประเด็นข่าวจากแหล่งข่าวเสมอไป แต่ผู้สื่อข่าวสามารถพูดคุยกับแหล่งข่าวได้ในทุกเรื่องเหมือนเป็นเพื่อนกัน ซึ่งจะทำให้เกิดความสนิทสนมกับแหล่งข่าว และไม่ทำให้แหล่งข่าวรู้สึกว่าผู้สื่อข่าวจ้องที่จะเอาข่าวจากแหล่งข่าวเพียงอย่างเดียว

ขณะที่ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์มติชนและข่าวสดระบุว่า จะเน้นการพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันมากกว่าการขอข้อมูลจากแหล่งข่าวเพียงฝ่ายเดียว รวมถึงการรักษาคำพูดที่ให้ไว้กับแหล่งข่าวในกรณีแหล่งข่าวขอร้องไม่ให้ นำข้อมูลที่พูดคุยกันไปเขียนเป็นข่าว (Off the record)

นอกจากนี้ผู้สื่อข่าวส่วนหนึ่งระบุว่า มีวิธีสร้างความสัมพันธ์กับแหล่งข่าวโดยการนัดแหล่งข่าวไปทานข้าวในบางโอกาส หรือนัดพบปะกับแหล่งข่าวนอกสถานที่ทำข่าวเป็นกลุ่ม ซึ่งผู้สื่อข่าวที่ระบุถึงวิธีการนี้ ได้แก่ ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ไทยรัฐ และบ้านเมือง อย่างไรก็ตามผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์แนวหน้าแสดงความเห็นในทางตรงกันข้ามว่า การนัดแหล่งข่าวทานข้าวเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม และชี้ว่าเลือกวิธีสร้างความสัมพันธ์โดยการนัดแหล่งข่าวไปออกกำลังกายแทน นอกจากนี้ยังรวมถึงการให้คำแนะนำให้กำลังใจแก่แหล่งข่าว ในกรณีที่แหล่งข่าวได้รับผลกระทบจากข่าวที่ถูกนำเสนอออกไป

ขณะที่มีผู้สื่อข่าวไทยรัฐมีวิธีสร้างความสัมพันธ์ที่แตกต่างออกไป ได้แก่ การให้ผู้ใหญ่ในองค์กรสื่อเป็นผู้แนะนำให้รู้จักกับแหล่งข่าว รวมถึงการเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่แหล่งข่าวเป็นเจ้าของภาพจัดขึ้น ส่วนผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ระบุว่า การแนะนำในเรื่องภาษาข่าวให้กับแหล่งข่าวเพื่อใช้ในการแถลงข่าว ก็จะทำให้แหล่งข่าวรู้สึกประทับใจในตัวผู้สื่อข่าวมากขึ้น ด้านผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์สยามรัฐระบุว่า วิธีสร้างความสัมพันธ์กับแหล่งข่าวก็คือผู้สื่อข่าวต้องนำเสนอข่าวตรงตามข้อมูลที่ได้รับจากแหล่งข่าว เพื่อไม่ให้แหล่งข่าวได้รับความเสียหาย รวมถึงมีมารยาทและวินัยในการทำงาน สอดคล้องกับผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์มติชนที่ระบุถึงความอ่อนน้อมถ่อมตนของผู้สื่อข่าวในการเข้าหาแหล่งข่าว

ตอนที่ 6 ปัญหา/อุปสรรคในการหาแหล่งข่าว

นางดวงฤทัย ฝ่องใส (อ้างแล้ว) กล่าวว่า ปัญหาที่พบจะเป็นเรื่องของผู้ใหญ่ในองค์กรซึ่งมีความสนิทสนมกับแหล่งข่าวบางคน ทำให้แหล่งข่าวมองไม่เห็นความสำคัญของนักข่าวเท่าไร เพราะเขาถือว่าสามารถยกหูคุยกับข้างในได้ หรือถ้าเราเสนอข่าวไปแล้วกระทบกับแหล่งข่าว เขาก็จะโทรศัพท์ไปต่อว่าลงข่าวอย่างนี้ได้อย่างไร แหล่งข่าวบางคนมีอคติกับหัวหน้าสื่อพิมพ์ บางคนไม่ชอบเดลินิวส์ นักข่าวก็จะถูกแหล่งข่าวที่เขาไม่ชอบแตกดันบ้าง แต่อย่างถ้าเป็นฝ่ายที่เขาชอบเราก็จะหาข่าวได้ง่ายมากกว่า ปัญหาที่พบอีกอย่างหนึ่งก็คือการที่เราเป็นผู้หญิง ทำให้การเข้าหาแหล่งข่าวที่เป็นผู้ชายทำได้ลำบาก นอกจากนี้นักข่าวยังต้องสร้างความน่าเชื่อถือให้กับตัวเอง ต้องศึกษาเรื่องที่จะไปถามแหล่งข่าวอย่างถ่องแท้ เพราะถ้าเราไม่มีข้อมูลเพียงพอ ก็จะทำให้ความน่าเชื่อถือลดลงจนแหล่งข่าวไม่อยากคุยด้วย

เช่นเดียวกับ น.ส. สิริกันยา มั่งสูงเนิน (อ้างแล้ว) กล่าวว่า อคติในโรงพิมพ์มีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการหาแหล่งข่าว อย่างนักการเมืองที่สนิทสนมกับองค์กรมาก ก็จะทำให้หนังสือพิมพ์ไม่กล้าเล่นข่าวนั้นเลยก็มี หรือบางทีก็อาจจะลงข่าวตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น แต่ก็จะไม่เล่นข่าวแรงมากนัก ปัญหาอื่นที่พบก็มีนักข่าวบางคนโดนแหล่งข่าวหลอกใช้ ยิ่งถ้าเป็นนักข่าวใหม่ ๆ ก็มักตกเป็นเครื่องมือของนักการเมืองหน้าเก่า ประเภทพวกที่อยากเป็นข่าว อยากนำเสนอตัวเอง ดังนั้นถ้าเป็นไปได้นักข่าวจึงควรตรวจสอบที่มาที่ไปของข่าวก่อนที่จะนำเสนอทุกครั้ง

นายวรพล กิตติรัตน์วรานุกร (อ้างแล้ว) กล่าวว่า จะพบปัญหาอยู่บ้างอย่างเช่นแหล่งข่าวบางคนเลือกหัวหน้าสื่อพิมพ์ที่จะให้ข่าว เคยประจำอยู่สายตำรวจก็จะรู้ว่าตำรวจมักจะให้ข่าวกับหนังสือพิมพ์หัวสีมากกว่า ซึ่งเขาคงเห็นว่าหนังสือพิมพ์หัวสีสามารถเผยแพร่ผลงานในการทำงานได้ดีกว่าหนังสือพิมพ์ที่เน้นข่าวหนัก หรืออย่างนักการเมืองบางคนจะมีทัศนคติในทางลบกับ

หนังสือพิมพ์บางฉบับ หรืออย่างการทำข่าวตามกระทรวง หลายครั้งที่แหล่งข่าวไม่ให้ความร่วมมือ โดยเฉพาะข้าราชการ เพราะมีข้อจำกัดในเรื่องกฎระเบียบของข้าราชการที่ห้ามให้ข่าวกับนักข่าว ซึ่งเราก็เข้าใจ แต่ก็ทำให้สื่อตรวจสอบข้อมูลบางเรื่องไม่ได้ การเสนอข่าวนั้นก็ออกมาในเชิงตั้งรับ เพราะขาดข้อมูลสำคัญบางอย่างไป ทั้ง ๆ ที่ ข้าราชการเป็นผู้ที่รู้เรื่องดีมากที่สุด

นายชัยฤทธิ์ ยนเปี่ยม (อ้างแล้ว) เห็นว่า แหล่งข่าวบางคนไม่แม่นยำข้อมูล ไม่เข้าใจเรื่องนั้น อย่างต้องแท้ บางคนก็จับประเด็นไม่เป็น หรืออย่างในการประชุมที่เราอยากให้แหล่งข่าวเก็บข้อมูล ทุกคำพูด (Wording) มาถ่ายทอด แหล่งข่าวบางคนก็มองเรื่องนั้นว่าไม่เป็นข่าว ซึ่งเรื่องนั้นอาจเป็น ความขัดแย้งที่เรามองไม่เหมือนเขาก็ได้ ที่ผ่านมาช่วงทำข่าวใหม่ ๆ เคยถูกแหล่งข่าวหลอกใช้บ้าง แต่ระยะหลังเราเริ่มเช็คข่าวเป็นก็จะตรวจสอบได้ว่าเป็นข่าวไหนเป็นข่าวปลอมบ้าง ซึ่งที่ผ่านมามี ถ้าเราไม่แน่ใจว่าแหล่งข่าวปลอมข่าวหรือเปลาก็ต้องตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งข่าวคนอื่นหรือบางทีก็ ให้กองบ.ก.ช่วยเช็คอีกที นอกจากนี้แหล่งข่าวบางคนชอบปกปิดข้อมูล เพราะกลัวว่าถ้าให้ข่าว แล้วจะทำให้เกิดผลกระทบต่อรัฐบาล สอดคล้องกับนายอดิศร วงศ์ศรีศักดิ์ (อ้างแล้ว) ที่ระบุว่า แหล่งข่าวบางคนไม่กล้าให้ข้อมูล เพราะกลัวว่าจะมีผลกระทบต่อตัวเอง บางคนก็ไม่มีความรู้ใน เรื่องที่เราต้องการอย่างแท้จริง

น.ส.สุภาวดี ศิริเดช (อ้างแล้ว) กล่าวว่า ปัญหาที่พบมากที่สุดก็คือมักเจอแหล่งข่าวเลือกให้ ข่าวกับหนังสือพิมพ์หัวยักษ์ ทำให้หนังสือพิมพ์ฉบับเล็ก ๆ หาข่าวยาก ต้องเดินเหนื่อยมากกว่า หนังสือพิมพ์ฉบับใหญ่ที่แหล่งข่าวมักจะวิ่งเข้าหาเอง ขณะที่นายวิษณุ นุ่นทอง (อ้างแล้ว) กล่าวว่า ถ้านักข่าวไม่ตามใจแหล่งข่าวที่หวังผลประโยชน์จากการให้ข่าว ก็จะทำให้แหล่งข่าวโกรธ เกิด ปัญหาไม่ไว้วางใจกัน ต่อไปแหล่งข่าวคนนั้นก็จะไม่ให้ข้อมูลอะไรอีก หรืออย่างแหล่งข่าวบางคนก็ ให้ข้อมูลไม่ตรงกับข้อเท็จจริงหรือไม่ครบถ้วน เพราะหวังอยากจะปล่อยข่าวทำลายคู่ต่อสู้ทางการเมือง

น.ส.สุนีย์ สอนศรี (อ้างแล้ว) อธิบายว่า ปัญหาในการหาแหล่งข่าวส่วนใหญ่จะเป็นปัญหา แหล่งข่าวที่เป็นส.ส.ลงพื้นที่ต่างจังหวัดทำให้ไม่สามารถติดต่อได้ แต่ปัญหาที่สำคัญกว่านั้นก็คือ แหล่งข่าวที่ชอบปล่อยข่าว หวังจะใช้นักข่าวเป็นเครื่องมือ โดยเฉพาะข่าวปรับคณะรัฐมนตรีก็มักจะ ชอบปล่อยข่าวตึงคนโน้นคนนี้เข้ามาเป็นรัฐมนตรี นักข่าวก็เสนอข่าวไป แต่ไม่รู้ว่าแหล่งข่าวหวังใช้ เราเป็นตัววัดเสียงตอบรับหรือต้องการหยั่งกระแสเท่านั้น

น.ส.วันธนา ชิวะดุขฎฐิ (อ้างแล้ว) กล่าวว่า ปัญหาแรกก็คือเวลาของแหล่งข่าวซึ่งมักไม่มี เวลาให้เราเข้าพบ สองก็คือการเข้าถึงตัวแหล่งข่าวทำได้ยาก เพราะมีทีมงานคอยสกัดกั้นไม่ให้

นักข่าวเข้าพบ ทำให้เสนอประเด็นข่าวนั้นไม่ทัน สามเวลาของนักข่าวเองที่มีจำกัด ปริมาณงานที่รับผิดชอบในแต่ละวันมีมากจนบางวันอาจจะเช็คข่าวไม่ทัน ถ้ากรณีที่เป็นนักข่าวใหม่ แหล่งข่าวก็อาจไม่เชื่อถือ ต้องมีอายุงาน ประสบการณ์การทำงานพอสมควร หัวหนังสือพิมพ์อาจมีส่วนบ้างเล็กน้อย แต่ปัจจุบันนักการเมืองเขาจะมองที่ความสามารถส่วนตัวของนักข่าว ความไว้วางใจ ความผูกพันระหว่างนักข่าวกับเขามากกว่า

น.ส.รัตนา อุดมศรี (อ้างแล้ว) ชี้ว่า แหล่งข่าวบางคนเข้าหาได้ยากหรือบางทีพบแล้วไม่ให้สัมภาษณ์ก็มี แต่ก็มีแหล่งข่าวบางคนที่เรามองประวัติการทำงานของเขาแล้วอาจจะมีความคิด เราก็จะไม่เข้าหาแหล่งข่าวคนนั้น ด้านน.ส.สมฤดี ยี่ทอง (อ้างแล้ว) กล่าวว่า ช่วงทำข่าวใหม่ ๆ เจอแหล่งข่าวที่เขาไม่ยอมให้สัมภาษณ์ บางทีโทรไปติดต่อไม่ได้ เพราะเขาปิดโทรศัพท์ จึงต้องอาศัยเวลาในการสร้างแหล่งข่าวพอสมควร อุปสรรคที่สำคัญจึงเป็นเรื่องของเวลาในการทำข่าวสายนั้น ๆ อย่างถ้านักข่าวเปลี่ยนสายงานที่รับผิดชอบ แล้วเกิดจะเช็คประเด็นข่าวใหญ่ ๆ ก็เป็นไปได้ ก็เป็นไปไม่ได้ ก็เป็นธรรมดาที่อาจจะติดข่าวบ้าง ส่วนปัญหาอื่น ๆ นักข่าวบางคนอาจเคยได้รับการเสนอผลประโยชน์เป็นเงิน แต่สำหรับตัวเองทำงานข่าวมา 9 ปี ไม่เคยมีแหล่งข่าวพูดเรื่องเงินเลย อาจเป็นที่บุคลิกของเราเองที่เป็นคนตรงไปตรงมาก็ได้

สรุปประเด็นตอนที่ 6

ผู้สื่อข่าวการเมืองส่วนหนึ่งระบุว่า ปัญหา/อุปสรรคในการหาแหล่งข่าวที่พบมากที่สุดก็คือ แหล่งข่าวมักเลือกที่จะให้ข่าวกับหนังสือพิมพ์ฉบับใหญ่มากกว่าหนังสือพิมพ์ฉบับเล็กโดยผู้สื่อข่าวที่ระบุถึงปัญหาดังกล่าว ได้แก่ ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ บ้านเมือง ขณะที่ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ระบุถึงปัญหาแหล่งข่าวบางคนที่มีอคติต่อหนังสือพิมพ์เดลินิวส์

ปัญหาที่ผู้สื่อข่าวอีกส่วนหนึ่งระบุก็คือผู้สื่อข่าวตกเป็นเครื่องมือของแหล่งข่าวในการปล่อยข่าวเพื่อหวังผลประโยชน์ทางการเมือง โดยผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์มติชน ข่าวสดและไทยโพสต์ต่างระบุว่าผู้สื่อข่าวใหม่มักจะถูกแหล่งข่าวหลอกใช้โดยการปล่อยข่าวอยู่เสมอ แต่เมื่อผู้สื่อข่าวเริ่มมีประสบการณ์แล้ว ก็จะสามารถตรวจสอบข่าวที่ได้มาจากแหล่งข่าวอื่นรวมถึงให้กองบรรณาธิการช่วยตรวจสอบเพื่อยืนยันว่าข้อมูลนั้นมีความถูกต้องหรือไม่ก่อนการนำเสนอ

นอกจากนี้ ผู้สื่อข่าวไทยโพสต์ระบุถึงปัญหาที่แหล่งข่าวไม่มีความแม่นยำในข้อมูลทำให้จับประเด็นและถ่ายทอดได้ไม่ดีเท่าที่ควร รวมถึงปัญหาแหล่งข่าวปกปิดข้อมูล เพราะเกรงเกิดผลกระทบต่อตัวเองและรัฐบาล เช่นเดียวกับผู้สื่อข่าวแนวหน้าที่ระบุถึงปัญหาแหล่งข่าวปกปิดข้อมูลเช่นกัน ขณะที่ปัญหาที่พบยังมีในเรื่องของแหล่งข่าวไม่มีเวลาให้เข้าพบหรือกรณีที่ไม่สามารถ

ติดต่อแหล่งข่าวได้ เนื่องจากแหล่งข่าวปิดเครื่องโทรศัพท์มือถือหรือแหล่งข่าวลงพื้นที่ต่างจังหวัด ผู้สื่อข่าวถูกทีมงานของแหล่งข่าวปฏิเสธไม่ให้เข้าพบ โดยผู้สื่อข่าวที่ระบุถึงปัญหาดังกล่าว ได้แก่ ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ สยามรัฐและข่าวสด

ขณะที่ผู้สื่อข่าวเดลินิวส์ระบุว่าปัญหาสำคัญในการหาแหล่งข่าวก็คือ ความสนิทสนมระหว่างเจ้าของหรือผู้บริหารในองค์กรหนังสือพิมพ์กับแหล่งข่าว ทำให้ผู้สื่อข่าวไม่สามารถรายงานข่าวไปตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นได้ นอกจากนี้แหล่งข่าวเองก็มักไม่ให้ความสำคัญกับผู้สื่อข่าวมากนัก แต่จะติดต่อกับเจ้าของหรือผู้บริหารองค์กรสื่อโดยตรงเมื่อต้องการให้ข่าว ปัญหาที่ผู้สื่อข่าวเดลินิวส์ระบุนอกเหนือจากนี้ก็คือ การเข้าหาแหล่งข่าวชายของผู้สื่อข่าวหญิงทำได้ลำบากมากกว่าผู้สื่อข่าวชาย และการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับตัวเองโดยการศึกษาข้อมูลรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับประเด็นข่าวมาให้พร้อมก่อนการสัมภาษณ์แหล่งข่าว

ด้านผู้สื่อข่าวไทยรัฐยังระบุถึงปัญหาด้านเวลาในการทำข่าวของผู้สื่อข่าวเองที่มีจำกัด ทำให้เกิดปัญหาในการหาแหล่งข่าวใหม่ ๆ รวมถึงปัญหาผู้สื่อข่าวมีประสบการณ์ในการทำข่าวประจำสายข่าวนั้น ๆ น้อย เพราะมีการเปลี่ยนสายงานที่รับผิดชอบบ่อย

ตอนที่ 7 ความคิดเห็นที่มีต่อการคัดเลือกแหล่งข่าวของหนังสือพิมพ์รายวัน

นายวรพล กิตติรัตนวารงกูร (อ้างแล้ว) ให้ข้อสังเกตว่า สื่อมวลชนปัจจุบันมักให้ความสำคัญกับแหล่งข่าวเพียงไม่กี่คนเท่านั้น อย่างเช่น งานนิติเวชพิสูจน์ศพ นักข่าวก็มักจะสัมภาษณ์แต่พ.ญ. พรทิพย์ โรจนสุนันท์ หรืออย่างความรู้ด้านรัฐศาสตร์ ด้านการเมือง ก็มักจะถามแต่อาจารย์ ประหยัด หงษ์ทองคำ เรื่องหุ้นก็เอาแต่ถามอาจารย์สมชาย ภคภาสวิวัฒน์ ทำให้การนำเสนอข่าวถูกจำกัดขอบเขต เนื่องจากกรอบความคิดของนักข่าวจะถูกจำกัดอยู่กับแค่แหล่งข่าวไม่กี่คน กลายเป็นแหล่งข่าวพูดอะไรมานักข่าวก็เชื่อหมด ทั้ง ๆ ที่อาจจะมีผู้เชี่ยวชาญที่รู้เรื่องนั้น ๆ ดีมากกว่าก็ได้ แต่คนไม่รู้จัก นักข่าวก็ไม่เข้าไปสัมภาษณ์ ซึ่งนักข่าวอาจจะมองว่าถ้าไปถามแหล่งข่าวคนนั้นแล้ว ข่าวนั้นอาจจะไม่มีน้ำหนักเพียงพอก็เป็นได้ ดังนั้นนักข่าวจึงควรใช้แหล่งข่าวที่หลากหลายมากขึ้นกว่าปัจจุบัน

นายอดิศร วงศ์ศรศักดิ์ (อ้างแล้ว) กล่าวว่า ประเภทของสื่อที่นำเชื่อถือและสามารถนำข้อมูลไปใช้อ้างอิงได้ก็คือหนังสือพิมพ์ ดังนั้นการคัดเลือกแหล่งข่าวก็ต้องคำนึงถึงแหล่งข่าวที่ให้ประโยชน์ต่อสังคมมากที่สุด อย่างแหล่งข่าวบางคนเป็นคนดีมีความรู้อย่างนักวิชาการหลายคน แต่อาจไม่ยอมเป็นข่าว สื่อก็ต้องพยายามคัดเลือกแหล่งข่าวในประเด็นที่จะนำเสนอให้รอบคอบมาก

ขึ้น ส่วนแหล่งข่าวเองก็ควรจะเปิดตัวออกมาสะท้อนความคิดเห็นในสังคม ไม่ใช่เอาแต่เก็บตัวอย่างเดียว ก็ไม่ทำให้เกิดประโยชน์อะไร

ด้านน.ส.คติพร ดลกิจ (อ้างแล้ว) กล่าวว่า ในภาพรวมแล้ว นักข่าวมักจะเชื่อถือแหล่งข่าวในสายข่าวของตัวเองมากกว่าแหล่งข่าวสายอื่นที่ตัวเองไม่ได้รับผิดชอบ อย่างเราอยู่สายทหารสนิทกับทหาร ก็จะเชื่อว่าทหารดี แต่อย่างอยู่สายตำรวจก็อาจจะเชื่อว่าตำรวจดี ตำรวจถูก สิ่งนี้สะท้อนให้เห็นว่าเมื่อนักข่าวมีความสนิทสนมกับแหล่งข่าวคนไหน ก็มักจะมองแหล่งข่าวคนนั้นดีไปเสียหมด เพราะใกล้ชิดกับแหล่งข่าวมากเกินไปจนมองไม่เห็นว่าเขาอาจจะกลายเป็นฝ่ายผิดหากเกิดประเด็นความขัดแย้งเรื่องใดเรื่องหนึ่งขึ้นก็ได้

นอกจากนี้การทำข่าวการเมือง ก็รู้อยู่แล้วว่าคนที่ออกมาพูดให้ข่าวมีแค่ไม่กี่คน แต่การที่วงการสื่อมีการแข่งขันกันสูง ตัวนักข่าวเองบางครั้งก็เสีสีตีไซในข่าวเพื่อให้ข่าวของตัวเองออกมาดีกว่าของคนอื่น อย่างการประชุมลับของพรรคไทยรักไทย นักข่าวต่างก็พยายามเสนอข้อมูลลับที่ตกกันในห้องประชุมให้ได้มากที่สุด ซึ่งบางทีข้อมูลนั้นอาจจะไม่ใช่ข้อเท็จจริง หรืออย่างคดีที่อยู่ระหว่างการสืบสวนสอบสวนของตำรวจ นักข่าวก็อาจจะเสนอข่าวพันธงไปแล้วว่าผู้ที่ถูกกล่าวหากระทำผิดจริง เป็นต้น

นายชัยฤทธิ์ ยนเปี่ยม (อ้างแล้ว) อธิบายว่า หนังสือพิมพ์บางฉบับให้ความสำคัญกับแหล่งข่าวบางคนมากเกินไป แค่แหล่งข่าวหายใจก็เอามาเล่นเป็นข่าวโดยไม่มีการตรวจสอบ เพียงแต่อยากให้มีประเด็นพาดหัวแล้วค่อยไปตามล้างตามเช็ดกันอีกที บางฉบับหยิบประเด็นเล็กๆ มาพาดหัวเสียใหญ่โต อาศัยความเขลาของสังคมไทย จับจุดนี้เพื่อมาขายข่าวหวังผลเพิ่มยอดจำหน่ายของหนังสือพิมพ์ สื่อจึงควรมีการกลั่นกรองแหล่งข่าวให้รอบคอบมากขึ้น หรืออีกปัญหาหนึ่งที่พบก็คือหนังสือพิมพ์ไม่มีการคานอำนาจข่าว ซึ่งประชาชนผู้อ่านข่าวอาจมองได้ว่าหนังสือพิมพ์เสนอข่าวเพียงด้านเดียว หรือผู้อ่านบางคนอาจคล้อยตามสื่อโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ก็ได้

น.ส.สุภาวค์ ศิริเดช (อ้างแล้ว) ชี้ว่า นักข่าวถ้าสนิทกับแหล่งข่าวคนไหน ก็มักจะเขียนเชียร์แหล่งข่าวคนนั้น บางทีก็ไม่นำเสนอข่าวในด้านลบ หรือถึงกับหลีกเลี่ยงไม่รายงานข่าวนั้นเลยก็มี เรียกว่าเอียงไปทางแหล่งข่าวคนนั้นสุด ๆ เพราะโปรดปรานกันเป็นพิเศษ ซึ่งนักข่าวสมควรต้องระวังในจุดนี้ให้มาก เพราะไม่อย่างนั้นอาจเป็นการบิดเบือนข่าวได้ ขณะที่นายวิษณุ (อ้างแล้ว) แสดงความเห็นว่ หนังสือพิมพ์ หากจะเล่นข่าวใดข่าวหนึ่งขึ้นเป็นประเด็นใหญ่ ควรใช้แหล่งข่าวที่มีความน่าเชื่อถือสูง มีตำแหน่งสูง มีอำนาจสามารถตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ ได้ ไม่ใช่ใคร

ก็ได้ออกมาพูดให้เกลื่อนไปหมด ซึ่งการที่นักข่าวเลือกแหล่งข่าวระดับเล็กที่ไม่ใช่ศูนย์กลางที่รับผิดชอบเรื่องนั้น เามาให้น้ำหนักในข่าว ก็จะทำให้ข่าวไม่มีความน่าเชื่อถือไปด้วย

น.ส.วันธนา ชีวะดุขฎฐิ (อ้างแล้ว) กล่าวว่า การคัดเลือกแหล่งข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ในปัจจุบันอ่อนประสิทธิภาพ ขาดความละเอียดรอบคอบลงไปมาก เนื่องจากนักข่าวต้องเร่งส่งข่าวให้ทันในแต่ละวัน ทำให้ไม่มีเวลาพินิจพิจารณาข้อมูลให้ถี่ถ้วน ขณะที่แหล่งข่าวที่สามารถโทรศัพท์ไปเช็คข่าวมีน้อยลง ทำให้นักข่าวต้องอาศัยดัชนีความไวเนื้อเชื่อใจระหว่างแหล่งข่าวที่ให้ข่าวกับนักข่าวเพียงอย่างเดียว

เช่นเดียวกับน.ส.รัตนา อุดมศรี (อ้างแล้ว) ซึ่งเห็นว่ากรณีที่แหล่งข่าวถูกกำหนดสถานะการเป็นผู้ให้ข่าวโดยตำแหน่ง อำนวย หน้าที่การงาน สถานภาพในสังคม ซึ่งต้องยอมรับว่าบ้านเราให้ความสำคัญกับผู้ที่มีตำแหน่งใหญ่โต ระดับบิ๊ก ๆ อยู่แล้ว ขณะที่แหล่งข่าวบางกลุ่ม อย่างข้าราชการถูกจำกัดการให้ข่าว จึงทำให้ตัวเลือกของแหล่งข่าวมีน้อยลง ข่าวที่นำเสนอจึงไม่สร้างสรรค์และให้ประโยชน์อะไรกับผู้อ่านมากนัก

ด้านน.ส.สมฤดี ยี่ทอง (อ้างแล้ว) กล่าวว่า ไม่รู้ว่าเป็นเพราะสื่อมีการแข่งขันกันสูงหรือเปล่า สื่อหนังสือพิมพ์จึงมักตกเป็นเครื่องมือของแหล่งข่าวง่าย ๆ เพราะไม่มีการกลั่นกรองข่าวดีพอ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กรสื่อเอง นักข่าวจึงควรเช็คข้อมูลทั้ง 2 ด้าน ไม่ใช่ใครพูดอะไรลงหมด บางทีชื่อและตำแหน่งของแหล่งข่าวก็ยังไม่เขียนผิด

สรุปประเด็นตอนที่ 7

ผู้สื่อข่าวการเมือง ได้แก่ ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ แนวหน้า สยามรัฐระบุถึงปัญหาการคัดเลือกแหล่งข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันว่า หนังสือพิมพ์ไม่มีการคัดเลือกแหล่งข่าวที่หลากหลาย โดยแหล่งข่าวที่ใช้อ้างอิงในการรายงานมักจะเป็นแหล่งข่าวคนเดิมที่ออกมาให้ข่าวเป็นประจำ ทำให้การนำเสนอข่าวถูกจำกัดขอบเขตภายใต้กรอบความคิดของแหล่งข่าวไม่กี่คนเท่านั้น ขณะที่แหล่งข่าวใหม่เองซึ่งเป็นผู้มีความรู้มักไม่ต้องการเป็นข่าว หนังสือพิมพ์จึงควรคัดเลือกแหล่งข่าวให้มีความหลากหลายมากขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านหนังสือพิมพ์อย่างแท้จริง

นอกจากนี้ปัญหาที่มีการระบุถึง ได้แก่ ปัญหาที่ผู้สื่อข่าวมีความสนิทสนมกับแหล่งข่าวมากเกินไป จนทำให้การรายงานข่าวขาดความเป็นกลาง โดยผู้สื่อข่าวที่ระบุถึงปัญหาดังกล่าว

ได้แก่ ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ข่าวสดและบ้านเมือง ส่วนผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐระบุถึงปัญหาผู้สื่อข่าวไม่มีเวลาในการกลั่นกรองข่าวที่ได้จากแหล่งข่าวใดแหล่งข่าวหนึ่งอย่างรอบคอบ เนื่องจากการแข่งขันระหว่างสื่อหนังสือพิมพ์ที่ค่อนข้างสูง หนังสือพิมพ์จึงควรตรวจสอบข้อมูลที่ได้มาจากแหล่งข่าวแหล่งอื่น ๆ ก่อนที่จะนำเสนอ รวมถึงผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ข่าวสดที่ระบุว่า หนังสือพิมพ์บางฉบับมีการใส่สีตีไข่ลงไปในเรื่องข่าวเพื่อให้ได้ข่าวที่ลึกลงกว่าหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ขณะที่ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์มติชนระบุว่า หนังสือพิมพ์บางฉบับคัดเลือกแหล่งข่าวที่ไม่มีความน่าเชื่อถือสูง จึงทำให้ข่าวขาดความน่าเชื่อถือตามไปด้วย

ส่วนที่ 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มผู้อ่านหนังสือพิมพ์รายวันในเขตกรุงเทพฯ จำนวน 210 คน เป็นชาย 116 คน คิดเป็นร้อยละ 55.2 หญิง 94 คน คิดเป็นร้อยละ 44.8

ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี ร้อยละ 35.7 อายุ 18-25 ปี ร้อยละ 24.3 อายุ 36-45 ปี ร้อยละ 20.5 อายุ 46-55 ปี ร้อยละ 13.3 และอายุ 55 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 6.2 สถานภาพทางครอบครัวส่วนใหญ่เป็นโสด คิดเป็นร้อยละ 58.6 สมรส ร้อยละ 41.4

ระดับการศึกษา จบปริญญาตรีมากที่สุดเป็นอันดับ 1 คิดเป็นร้อยละ 38.1 ปริญญาโทตามมาเป็นอันดับ 2 ร้อยละ 27.6 มัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 15.7 ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 7.1 อนุปริญญา/ปวส. ร้อยละ 6.2 ปวช. ร้อยละ 3.8 และปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 1.4

รายได้บุคคลโดยเฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท ร้อยละ 32.4 รายได้ 5,001-10,000 บาท และ 50,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 18.1 ต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 12.9 20,001-30,000 บาท ร้อยละ 8.6 รายได้ 30,001-40,000 บาท ร้อยละ 6.2 และรายได้ 40,001-50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.8 (ดังแสดงในตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (N=210)	ร้อยละ (%)
เพศ ชาย	116	55.2
หญิง	94	44.8
อายุ 18-25 ปี	51	24.3
26-35 ปี	75	35.7
36-45 ปี	73	20.5
46-55 ปี	28	13.3
55 ปีขึ้นไป	13	6.2
สถานภาพทางครอบครัว โสด	123	58.6
สมรส	87	41.4
ระดับการศึกษา ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	15	7.1
มัธยมศึกษาตอนปลาย	33	15.7
ปวช.	8	3.8
ปวส./อนุปริญญา	13	6.2
ปริญญาตรี	80	38.1
ปริญญาโท	58	27.6
ปริญญาเอก	3	1.4
อาชีพ นักการเมือง	30	14.3
ข้าราชการประจำ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	30	14.3
นักวิชาการ/นักวิจัย	30	14.3
นิสิตนักศึกษา	30	14.3
นักธุรกิจ/เจ้าของกิจการ	30	14.3
พนักงาน/ลูกจ้างบริษัทเอกชน	30	14.3
ผู้ใช้แรงงาน/พ่อค้าแม่ค้า	30	14.3
รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000 บาท	24	12.9
5,001-10,000 บาท	38	18.1
10,001-20,000 บาท	68	32.4
20,001-30,000 บาท	18	8.6
30,001-40,000 บาท	13	6.2
40,001-50,000 บาท	8	3.8
50,000 บาทขึ้นไป	38	18.1

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองและประโยชน์ของการเมือง

2.1 กิจกรรมทางการเมืองที่เข้าร่วม

กลุ่มผู้อ่านหนังสือพิมพ์รายวันในเขตกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่เคยพูดคุยถกเถียงประเด็นการเมืองเป็นครั้งคราว ร้อยละ 36.2 นาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 18.1 เป็นประจำ ร้อยละ 19.0 ไม่เคยเลย ร้อยละ 16.7 บ่อย ร้อยละ 10.0

ส่วนใหญ่ฟังการประชุม/อภิปรายของรัฐสภาเป็นครั้งคราว ร้อยละ 37.6 นาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 24.3 ไม่เคยเลย ร้อยละ 15.2 เป็นประจำ ร้อยละ 14.3 และบ่อย ร้อยละ 8.6

ฟังการหาเสียงนาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 33.8 เป็นครั้งคราว ร้อยละ 30.0 ไม่เคยเลย ร้อยละ 19.5 บ่อย ร้อยละ 9.5 เป็นประจำ ร้อยละ 7.1

ร่วมรณรงค์ทางการเมือง ส่วนใหญ่ไม่เคยเลย ร้อยละ 48.0 เป็นครั้งคราว ร้อยละ 19.5 นาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 18.6 เป็นประจำ ร้อยละ 7.6 บ่อย ร้อยละ 5.2

กลุ่มผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ไม่เคยร่วมทำประชาพิจารณ์เลย ร้อยละ 62.9 นาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 16.2 เป็นครั้งคราว ร้อยละ 10.0 บ่อย ร้อยละ 6.7 เป็นประจำ ร้อยละ 4.3

ประชาชนไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นประจำ ร้อยละ 67.6 เป็นครั้งคราว ร้อยละ 11.9 บ่อย ร้อยละ 10.5 ไม่เคยเลย ร้อยละ 5.2 และไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 4.8

ส่วนใหญ่ไม่เคยช่วยรณรงค์หาเสียงเลย ร้อยละ 68.6 นาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 9.5 เป็นครั้งคราวและเป็นประจำเท่ากัน ร้อยละ 8.6 บ่อย ร้อยละ 4.8

สนับสนุนนักการเมือง/พรรคการเมือง ส่วนใหญ่ไม่เคยเลย ร้อยละ 58.6 เป็นครั้งคราว ร้อยละ 15.7 นาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 11.0 เป็นประจำ ร้อยละ 8.6 บ่อย ร้อยละ 6.2

สมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองไม่เคยเลย ร้อยละ 84.3 เป็นประจำ ร้อยละ 7.6 เป็นครั้งคราว ร้อยละ 3.8 บ่อย ร้อยละ 2.4 นาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 1.9

สมัครรับเลือกตั้งส่วนใหญ่ไม่เคยเลย ร้อยละ 85.2 เป็นประจำ ร้อยละ 10.0 บ่อย ร้อยละ 2.9 เป็นครั้งคราวและนาน ๆ ครั้งเท่ากัน ร้อยละ 1.0 (ดังแสดงในตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 กิจกรรมทางการเมืองที่เข้าร่วม

กิจกรรมทางการเมือง	เป็นประจำ (ร้อยละ)	บ่อย (ร้อยละ)	เป็นครั้งคราว (ร้อยละ)	นาน ๆ ครั้ง (ร้อยละ)	ไม่เคยเลย (ร้อยละ)
พูดคุยก่อกำเนิดประเด็นการเมือง	40 (19.0)	21 (10.0)	76 (36.2)	38 (18.1)	35 (16.7)
ฟังการประชุม/อภิปรายของรัฐสภา	30 (14.3)	18 (8.6)	79 (37.6)	51 (24.3)	32 (15.2)
ฟังการหาเสียง	15 (7.1)	20 (9.5)	63 (30.0)	71 (33.8)	41 (19.5)
ร่วมรณรงค์ทางการเมือง	16 (7.6)	11 (5.2)	41 (19.5)	39 (18.6)	103 (48.0)
ร่วมทำประชาพิจารณ์	9 (4.3)	14 (6.7)	21 (10.0)	34 (16.2)	132 (62.9)
ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	142 (67.6)	22 (10.5)	25 (11.9)	10 (4.8)	11 (5.2)
ช่วยรณรงค์หาเสียง	18 (8.6)	10 (4.8)	18 (8.6)	20 (9.5)	144 (68.6)
สนับสนุนนักการเมือง/พรรคการเมือง	18 (8.6)	13 (6.2)	33 (15.7)	23 (11.0)	123 (58.6)
สมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง	16 (7.6)	5 (2.4)	8 (3.8)	4 (1.9)	177 (84.3)
สมัครรับเลือกตั้ง	21 (10.0)	6 (2.9)	2 (1.0)	2 (1.0)	179 (85.2)

2.2 ประโยชน์ของการเมือง

กลุ่มผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่เห็นว่าการเมืองทำให้เป็นคนทันเหตุการณ์/มองสถานการณ์บ้านเมืองออกค่อนข้างมาก ร้อยละ 46.7 มากที่สุด ร้อยละ 29.0 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 11.4 ค่อนข้างน้อย ร้อยละ 9.0 และน้อยที่สุด ร้อยละ 3.8

สามารถตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล,ส.ส.,ส.ว.ได้ค่อนข้างมาก ร้อยละ 38.1 มากที่สุด ร้อยละ 21.0 ค่อนข้างน้อย ร้อยละ 17.6 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 16.2 และน้อยที่สุด ร้อยละ 7.1

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่เห็นว่าทำให้มีข้อมูลในการเลือกตั้งค่อนข้างมาก ร้อยละ 46.7 มากที่สุด ร้อยละ 19.0 ค่อนข้างน้อย ร้อยละ 17.6 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 12.9 น้อยที่สุด ร้อยละ 3.8

กลุ่มผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่เห็นว่าการเมืองสามารถทำให้ปรับตัวเข้ากับภาวะเศรษฐกิจได้ค่อนข้างมาก ร้อยละ 52.4 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 18.6 ค่อนข้างน้อย ร้อยละ 12.9 มากที่สุด ร้อยละ 11.9 และน้อยที่สุด ร้อยละ 4.3

สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการศึกษา/การทำงานได้ค่อนข้างมาก ร้อยละ 44.3 ค่อนข้างน้อย ร้อยละ 19.0 มากที่สุด ร้อยละ 15.7 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 14.8 น้อยที่สุด ร้อยละ 6.2

นำไปสนทนาแลกเปลี่ยนความเห็นกับผู้อื่นได้ค่อนข้างมาก ร้อยละ 53.3 มากที่สุด ร้อยละ 19.0 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 12.9 ค่อนข้างน้อย ร้อยละ 10.0 และน้อยที่สุด ร้อยละ 4.8 (ดังแสดงในตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ประโยชน์ของการเมือง

ประโยชน์	มากที่สุด (ร้อยละ)	ค่อนข้างมาก (ร้อยละ)	ไม่มีความเห็น (ร้อยละ)	ค่อนข้างน้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)
ทันเหตุการณ์/มองสถานการณ์บ้านเมืองออก	61 (29.0)	98 (46.7)	24 (11.4)	19 (9.0)	8 (3.8)
ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล,ส.ส.และส.ว.	44 (21.0)	80 (38.1)	34 (16.2)	37 (17.6)	15 (7.1)
มีข้อมูลในการเลือกตั้ง	40 (19.0)	98 (46.7)	27 (12.9)	37 (17.6)	8 (3.8)
ปรับตัวเข้ากับภาวะเศรษฐกิจได้	25 (11.9)	110 (52.4)	39 (18.6)	27 (12.9)	9 (4.3)
นำไปประยุกต์ใช้ในการศึกษา/การทำงานได้	33 (15.7)	93 (44.3)	31 (14.8)	40 (19.0)	13 (6.2)
นำไปสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นได้	40 (19.0)	112 (53.3)	27 (12.9)	21 (10.0)	10 (4.8)

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการรับข่าวสารการเมือง

กลุ่มตัวอย่างรับข่าวสารการเมืองจากหนังสือพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 100.0 วิทยู ร้อยละ 54.3 โทรทัศน์ ร้อยละ 94.3 อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 20.5 และอื่น ๆ ได้แก่ เพื่อน วงสนทนา

ส่วนหนังสือพิมพ์รายวันที่อ่าน ได้แก่ ไทยรัฐ ร้อยละ 86.7 เดลินิวส์ ร้อยละ 62.9 ข่าวสด ร้อยละ 36.7 สยามรัฐ ร้อยละ 10.0 มติชน ร้อยละ 42.9 ไทยโพสต์ ร้อยละ 17.6 คมชัดลึก ร้อยละ 33.8 แนวหน้า ร้อยละ 12.4 บ้านเมือง ร้อยละ 11.0 พิมพ์ไทย ร้อยละ 2.4 ผู้จัดการ ร้อยละ 18.6 วัฏจักร ร้อยละ 4.8 กรุงเทพธุรกิจ ร้อยละ 30.0 และอื่น ๆ ร้อยละ 10.0 ได้แก่ ประชาชาติธุรกิจ บางกอกโพสต์ เดอะ เนชั่น

กลุ่มผู้อ่านหนังสือพิมพ์อ่านหนังสือพิมพ์ทุกวัน ร้อยละ 68.6 อ่าน 1-2 วัน/ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.7 อ่าน 2-3 วัน/ครั้ง ร้อยละ 9.5 อ่าน 1 สัปดาห์/ครั้ง ร้อยละ 3.2 และอ่านนานมากกว่า 1 สัปดาห์/ครั้ง ร้อยละ 1.4

ระยะเวลาในการอ่านแต่ละครั้ง ส่วนใหญ่จะอ่าน 15-60 นาที/ครั้ง ร้อยละ 52.9 อ่าน 31-45 นาที/ครั้ง ร้อยละ 21.4 อ่านน้อยกว่า 15 นาที ร้อยละ 11.4 และอ่าน 45 นาที-1 ชั่วโมง/ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.3 (ดังแสดงในตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 พฤติกรรมการรับข่าวสารการเมือง

พฤติกรรมการรับข่าวสารการเมือง	จำนวน (N=210)	ร้อยละ (%)
สื่อที่เปิดรับข่าวสาร หนังสือพิมพ์	210	100.0
วิทยุ	114	54.3
โทรทัศน์	198	94.3
อินเทอร์เน็ต	43	20.5
หมายเหตุ แต่ละคนเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ		
หนังสือพิมพ์ที่อ่าน		
ไทยรัฐ	182	86.7
เดลินิวส์	132	62.9
ข่าวสด	77	36.7
สยามรัฐ	21	10.0
มติชน	90	42.9
ไทยโพสต์	37	17.6
คมชัดลึก	71	33.8
แนวหน้า	26	12.4
บ้านเมือง	23	11.0
พิมพ์ไทย	5	2.4
ผู้จัดการ	39	18.6
วิญจักร	10	4.8
กรุงเทพธุรกิจ	63	30.0
หมายเหตุ แต่ละคนเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ		
ความถี่ในการอ่าน		
ทุกวัน	144	68.6
1-2 วัน/ครั้ง	35	16.7
2-3 วัน/ครั้ง	20	9.5
1 สัปดาห์/ครั้ง	8	3.2
นานมากกว่า 1 สัปดาห์/ครั้ง	3	1.4
ระยะเวลาที่อ่าน		
น้อยกว่า 15 นาที/ครั้ง	24	11.4
15-30 นาที/ครั้ง	111	52.9
31-45 นาที/ครั้ง	45	21.4
46 นาที-1 ชั่วโมง/ครั้ง	30	14.3

ตอนที่ 4 ความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวและคุณลักษณะของแหล่งข่าว

4.1 ระดับความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวการเมือง

กลุ่มผู้อ่านหนังสือพิมพ์เชื่อถือแหล่งข่าวการเมืองในหนังสือพิมพ์รายวันส่วนใหญ่ในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.5 รองลงมาเชื่อถือค่อนข้างสูง ร้อยละ 18.6 เชื่อถือค่อนข้างต่ำตามมาเป็นอันดับ 3 คิดเป็นร้อยละ 10.5 ขณะที่กลุ่มผู้อ่านที่เชื่อถือแหล่งข่าวการเมืองในระดับสูงมีเพียงร้อยละ 1.0 และเชื่อถือต่ำ ร้อยละ 0.5 (ดังแสดงในตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ระดับความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวการเมืองในหนังสือพิมพ์รายวัน

ความน่าเชื่อถือที่ผู้อ่านนสพ. มีต่อแหล่งข่าวการเมือง	จำนวน (N=210)	ร้อยละ (%)
เชื่อถือสูง	2	1.0
เชื่อถือค่อนข้างสูง	39	18.6
เชื่อถือปานกลาง	146	69.5
เชื่อถือค่อนข้างต่ำ	22	10.5
เชื่อถือต่ำ	1	0.5

4.2 แหล่งข่าวการเมืองกลุ่มที่ผู้อ่านหนังสือพิมพ์เชื่อถือมากที่สุด

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์เชื่อถือแหล่งข่าวการเมืองที่เป็นนักการเมืองมากที่สุดเป็นอันดับ 1 มีเพียงร้อยละ 10.7 เชื่อถือเป็นอันดับ 2 ร้อยละ 4.8 เชื่อถือเป็นอันดับ 3 ร้อยละ 11.2 เชื่อถือเป็นอันดับ 4 ร้อยละ 15.5 เชื่อถือเป็นอันดับ 5 ร้อยละ 11.8 เชื่อถือเป็นอันดับ 6 ร้อยละ 46.0

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์เชื่อถือแหล่งข่าวการเมืองที่เป็นข้าราชการประจำ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจมากที่สุดอันดับ 1 คิดเป็นร้อยละ 5.3 เชื่อถือเป็นอันดับ 2 ร้อยละ 17.1 เชื่อถือเป็นอันดับ 3 ร้อยละ 23.0 เชื่อถือเป็นอันดับ 4 ร้อยละ 26.7 เชื่อถือเป็นอันดับ 5 ร้อยละ 24.6 และเชื่อถือเป็นอันดับ 6 ร้อยละ 3.2

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์เชื่อถือแหล่งข่าวการเมืองที่เป็นนักวิชาการ/นักวิจัยมากที่สุดเป็นอันดับ 1 คิดเป็นร้อยละ 42.2 เชื่อถือเป็นอันดับ 2 ร้อยละ 25.7 เชื่อถือเป็นอันดับ 3 ร้อยละ 18.7 เชื่อถือเป็นอันดับ 4 ร้อยละ 9.6 เชื่อถือเป็นอันดับ 5 ร้อยละ 3.7

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์เชื่อถือแหล่งข่าวการเมืองที่เป็นกลุ่มองค์กรเอกชนมากที่สุดเป็นอันดับ 1 คิดเป็นร้อยละ 4.8 เชื่อถือเป็นอันดับ 2 ร้อยละ 20.3 เชื่อถือเป็นอันดับ 3 ร้อยละ 20.9 เชื่อถือเป็นอันดับ 4 ร้อยละ 24.6 เชื่อถือเป็นอันดับ 5 ร้อยละ 21.4 และเชื่อถือเป็นอันดับ 6 ร้อยละ 8.0

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ที่เชื่อถือแหล่งข่าวการเมืองที่เป็นประชาชนทั่วไปมากที่สุดเป็นอันดับ 1 คิดเป็นร้อยละ 8.6 เชื่อถือเป็นอันดับ 2 ร้อยละ 10.7 เชื่อถือเป็นอันดับ 3 ร้อยละ 12.8 เชื่อถือเป็นอันดับ 4 ร้อยละ 10.2 เชื่อถือเป็นอันดับ 5 ร้อยละ 24.6 และเชื่อถือเป็นอันดับ 6 ร้อยละ 33.2

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์เชื่อถือแหล่งข่าวการเมืองที่เป็นเอกสารข้อมูลต่างๆ มากที่สุดเป็นอันดับ 1 คิดเป็นร้อยละ 28.3 เชื่อถือเป็นอันดับ 2 ร้อยละ 21.4 เชื่อถือเป็นอันดับ 3 ร้อยละ 13.9 เชื่อถือเป็นอันดับ 4 และอันดับ 5 มีเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 13.4 เชื่อถือเป็นอันดับ 6 ร้อยละ 9.6 (ดังแสดงในตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 แหล่งข่าวการเมืองกลุ่มที่ผู้อ่านหนังสือพิมพ์เชื่อถือมากที่สุด

แหล่งข่าวการเมือง	ระดับความน่าเชื่อถือที่มีต่อแหล่งข่าว											
	จำนวน (N=210)						ร้อยละ (%)					
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
นักการเมือง	20	9	21	29	22	86	10.7	4.8	11.2	15.5	11.8	46.0
ข้าราชการประจำ/ พจน.รัฐวิสาหกิจ	10	32	43	50	46	6	5.3	17.1	23.0	26.7	24.6	3.2
นักวิชาการ/นักวิจัย	79	48	35	18	7	0	42.2	25.7	18.7	9.6	3.7	0
กลุ่มองค์กรเอกชน	9	38	39	46	40	15	4.8	20.3	20.9	24.6	21.4	8.0
ประชาชนทั่วไป	16	20	24	19	46	62	8.6	10.7	12.8	10.2	24.6	33.2
เอกสารข้อมูลต่างๆ	53	40	26	25	25	18	28.3	21.4	13.9	13.4	13.4	9.6

4.3 คุณลักษณะของแหล่งข่าวการเมือง

ในมุมมองของผู้อ่านหนังสือพิมพ์รายวันในเขตกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่ร้อยละ 69.0 ระบุว่าแหล่งข่าวการเมืองจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเป็นผู้มีเหตุผล ร้อยละ 26.7 เห็นว่าจำเป็น ร้อยละ 2.9 ไม่มีความเห็น ขณะที่ร้อยละ 1.4 ระบุว่าคุณลักษณะดังกล่าวไม่มีความจำเป็นต่อแหล่งข่าวการเมือง

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 79.0 เห็นว่าแหล่งข่าวการเมืองจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องบอกความจริง ร้อยละ 18.1 เห็นว่าจำเป็น ขณะที่ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ร้อยละ 1.9 ที่ไม่มีความเห็น ร้อยละ 1.0 ระบุว่าไม่จำเป็น

ส่วนคุณลักษณะของการเป็นผู้มีนิสัยเอื้อเฟื้อนั้น ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 34.8 มองว่าจำเป็น ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ที่เห็นว่าคุณลักษณะดังกล่าวมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อแหล่งข่าวการเมืองและไม่มีความเห็นมีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 23.8 ร้อยละ 15.2 เห็นว่าไม่จำเป็นและร้อยละ 2.4 ระบุว่า ไม่จำเป็นอย่างยิ่ง

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 41.4 มองว่าแหล่งข่าวการเมืองจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความเป็นมิตร/กันเอง รองลงมาเห็นว่าจำเป็นอย่างยิ่ง ร้อยละ 23.8 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 17.6 ไม่จำเป็น ร้อยละ 13.8 และไม่จำเป็นอย่างยิ่ง ร้อยละ 3.3

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 43.8 เห็นว่าแหล่งข่าวจำเป็นต้องเป็นคนสุภาพ/เรียบร้อย รองลงมาเห็นว่าจำเป็นอย่างยิ่ง ร้อยละ 24.8 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 16.7 ไม่จำเป็น ร้อยละ 11.4 และไม่จำเป็นอย่างยิ่ง ร้อยละ 3.3

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 67.6 เห็นว่าแหล่งข่าวการเมืองจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเป็นผู้ที่มีศีลธรรม รองลงมาระบุว่าจำเป็น ร้อยละ 27.1 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 2.9 ไม่จำเป็นอย่างยิ่ง ร้อยละ 1.4 และไม่จำเป็น ร้อยละ 1.0

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 72.4 ระบุว่าแหล่งข่าวการเมืองจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเป็นผู้ที่มีความยุติธรรม รองลงมาระบุว่าจำเป็น ร้อยละ 22.9 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 4.3 และไม่จำเป็น ร้อยละ 0.5

ส่วนคุณลักษณะของการเป็นผู้ที่มีความอดทนนั้น ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 34.3 มองว่าแหล่งข่าวการเมืองจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีคุณลักษณะดังกล่าว รองลงมามองว่าจำเป็น ร้อยละ 33.8 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 20.5 ไม่จำเป็น ร้อยละ 9.0 และไม่จำเป็นอย่างยิ่ง ร้อยละ 2.4

คุณลักษณะของการเป็นผู้ที่ไว้วางใจได้ ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 69.5 มองว่าคุณลักษณะดังกล่าวมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อแหล่งข่าวการเมือง ร้อยละ 26.7 มองว่าจำเป็น ขณะที่ผู้ที่ไม่มีความเห็นคิดเป็นร้อยละ 2.4 และไม่จำเป็น ร้อยละ 1.4

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 74.3 ระบุว่าแหล่งข่าวการเมืองจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถือ รองลงมาระบุว่าจำเป็น ร้อยละ 22.4 และไม่มีความเห็น ร้อยละ 3.3

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์มองว่าแหล่งข่าวการเมืองจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีความรู้ ร้อยละ 61.4 จำเป็น ร้อยละ 33.3 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 3.8 ขณะที่ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ร้อยละ 1.4 เห็นว่าแหล่งข่าวการเมืองไม่จำเป็นต้องมีความรู้

ส่วนคุณลักษณะของการเป็นผู้มีความสามารถนั้น ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 55.7 มองว่าแหล่งข่าวการเมืองจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเป็นผู้มีคุณลักษณะดังกล่าว รองลงมาระบุว่า จำเป็น ร้อยละ 36.2 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 6.7 ไม่จำเป็น ร้อยละ 1.0 และไม่จำเป็นอย่างยิ่ง ร้อยละ 0.5

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 55.2 มองว่าแหล่งข่าวการเมืองจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเป็นผู้มีประสบการณ์/ความเชี่ยวชาญ ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ที่เห็นว่าคุณลักษณะดังกล่าวมีความจำเป็นคิดเป็นร้อยละ 33.8 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 8.6 และไม่จำเป็น ร้อยละ 2.4

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 37.6 มองว่าแหล่งข่าวจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเป็นผู้มีผลงาน รองลงมาระบุว่าจำเป็น ร้อยละ 37.1 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 16.2 ขณะที่ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ ร้อยละ 8.1 ที่ระบุว่าแหล่งข่าวการเมืองไม่จำเป็นต้องเป็นผู้มีผลงาน และไม่จำเป็นอย่างยิ่ง ร้อยละ 1.0

คุณลักษณะของการเป็นที่ยอมรับในสังคม ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 36.7 เห็นว่าแหล่งข่าวการเมืองจำเป็นต้องเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับในสังคม ร้อยละ 32.9 เห็นว่าจำเป็นอย่างยิ่ง ขณะที่ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ร้อยละ 15.2 มองว่าไม่จำเป็น ไม่มีความเห็น ร้อยละ 14.8 และไม่จำเป็นอย่างยิ่ง ร้อยละ 0.5

คุณลักษณะของการเป็นผู้มีชื่อเสียง/โด่งดัง ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 37.6 ตอบว่า แหล่งข่าวการเมืองไม่จำเป็นต้องเป็นผู้มีชื่อเสียง/โด่งดัง ร้อยละ 27.6 ไม่มีความเห็น ขณะที่

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ร้อยละ 20.5 ที่มองว่าแหล่งข่าวการเมืองจำเป็นต้องเป็นผู้มีชื่อเสียง/โด่งดัง ร้อยละ 7.6 ระบุว่าจำเป็นอย่างยิ่ง และไม่จำเป็นอย่างยิ่ง ร้อยละ 6.7

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ถึงร้อยละ 42.4 มองว่าแหล่งข่าวการเมืองไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีตำแหน่ง ขณะที่ผู้อ่านหนังสือพิมพ์อีกร้อยละ 22.9 ที่เห็นว่าคุณลักษณะดังกล่าวมีความจำเป็นต่อแหล่งข่าว ร้อยละ 22.4 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 6.7 ตอบว่าไม่จำเป็นอย่างยิ่งและร้อยละ 5.7 ที่เห็นว่าแหล่งข่าวการเมืองจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเป็นผู้ที่มีตำแหน่ง

ส่วนคุณลักษณะของการเป็นผู้มีอำนาจนั้น ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 37.1 มองว่าไม่จำเป็น รองลงมาร้อยละ 24.3 ระบุว่าไม่มีความเห็น ขณะที่ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ร้อยละ 17.1 เห็นว่าคุณลักษณะดังกล่าวมีความจำเป็นต่อแหล่งข่าว อีกร้อยละ 15.7 เห็นว่าไม่จำเป็นอย่างยิ่ง มีเพียงร้อยละ 5.7 ที่เห็นว่าแหล่งข่าวการเมืองจำเป็นต้องเป็นผู้มีอำนาจ

คุณลักษณะของการเป็นผู้ให้ข้อมูลถูกต้อง ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 81.4 ระบุว่าจำเป็นอย่างยิ่งที่แหล่งข่าวการเมืองต้องเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะดังกล่าว รองลงมาตอบว่าจำเป็น ร้อยละ 16.7 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 1.4 และไม่จำเป็น ร้อยละ 0.5

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 72.9 ระบุว่าแหล่งข่าวการเมืองจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเป็นผู้ที่ให้ข้อมูลครบถ้วน รองลงมาร้อยละ 21.9 ระบุว่าจำเป็น ไม่มีความเห็น ร้อยละ 3.8 และไม่จำเป็น คิดเป็นร้อยละ 1.4

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 59.5 เห็นว่าแหล่งข่าวการเมืองจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเป็นผู้เข้าใจเรื่องอย่างลึกซึ้ง รองลงมาระบุว่าจำเป็น ร้อยละ 33.8 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 5.7 และไม่จำเป็น ร้อยละ 1.0

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 58.1 เห็นว่าแหล่งข่าวจำเป็นต้องเป็นผู้ที่จับประเด็นเป็นและถ่ายทอดได้ ร้อยละ 34.3 เห็นว่าจำเป็น ร้อยละ 5.7 ไม่มีความเห็น มีเพียงร้อยละ 1.9 ที่เห็นว่าไม่จำเป็น

ส่วนคุณลักษณะของการเป็นคนก้าวร้าวนั้น กลุ่มผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 42.4 เห็นว่าแหล่งข่าวการเมืองไม่จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเป็นคนก้าวร้าว ร้อยละ 31.0 เห็นว่าไม่จำเป็น

ร้อยละ 18.6 ไม่มีความเห็น ขณะที่ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ร้อยละ 5.2 เห็นว่าจำเป็น และร้อยละ 2.9 ที่ระบุว่าแหล่งข่าวการเมืองจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเป็นคนก้าวร้าว

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 48.5 มองว่าแหล่งข่าวการเมืองจำเป็นต้องเป็นคนกล้าพูด จำเป็นอย่างยิ่ง ร้อยละ 32.4 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 13.3 ขณะที่ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ที่เห็นว่าคุณลักษณะดังกล่าวไม่มีความจำเป็นต่อแหล่งข่าว คิดเป็นร้อยละ 3.8 และไม่จำเป็นอย่างยิ่ง ร้อยละ 1.0

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 43.8 เห็นว่าแหล่งข่าวการเมืองจำเป็นต้องเป็นผู้ที่กระตือรือร้น ร้อยละ 35.2 มองว่าจำเป็นอย่างยิ่ง ร้อยละ 14.8 ไม่มีความเห็น ขณะที่ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ร้อยละ 6.2 เห็นว่าคุณลักษณะดังกล่าวไม่มีความจำเป็น

ความเป็นผู้เกี่ยวข้องกับเรื่องโดยตรง ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 33.3 มองว่าจำเป็นที่แหล่งข่าวการเมืองต้องมีคุณลักษณะดังกล่าว รองลงมาร้อยละ 30.5 ระบุว่าจำเป็น ร้อยละ 18.1 เห็นว่าไม่จำเป็น ร้อยละ 15.2 ไม่มีความเห็น มีเพียงร้อยละ 2.9 ที่เห็นว่าแหล่งข่าวการเมืองไม่จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องโดยตรง

ความเป็นกลาง/ไม่แบ่งฝักฝ่าย ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 65.2 เห็นว่าแหล่งข่าวการเมืองจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีคุณลักษณะดังกล่าว รองลงมาร้อยละ 25.2 ระบุว่าจำเป็น ร้อยละ 6.2 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 2.9 เห็นว่าไม่จำเป็น และร้อยละ 0.5 ที่ระบุว่าไม่จำเป็นอย่างยิ่ง

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 67.6 เห็นว่าแหล่งข่าวการเมืองจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเป็นผู้ไม่มีอคติ ร้อยละ 25.7 เห็นว่าจำเป็น ร้อยละ 5.2 ไม่มีความเห็น ขณะที่ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ร้อยละ 1.0 ระบุว่าไม่จำเป็น ร้อยละ 0.5 ระบุว่าไม่จำเป็นอย่างยิ่ง

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 63.3 มองว่าแหล่งข่าวการเมืองจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเป็นผู้ที่เปิดกว้าง/ยอมรับฟังผู้อื่น ร้อยละ 29.0 ระบุว่าจำเป็น ร้อยละ 6.2 ไม่มีความเห็น ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ร้อยละ 0.5 ที่ระบุว่าคุณลักษณะดังกล่าวไม่จำเป็นต่อแหล่งข่าวการเมือง ร้อยละ 1.0 ระบุว่าไม่จำเป็นอย่างยิ่ง

ส่วนคุณลักษณะของการเป็นผู้มีเจตนาที่ดีในการให้ข้อมูลนั้น ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 63.8 เห็นว่าแหล่งข่าวการเมืองจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีคุณลักษณะดังกล่าว รองลงมาร้อยละ 29.0 ระบุว่าจำเป็น ร้อยละ 3.8 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 1.9 ตอบว่าไม่จำเป็น และร้อยละ 1.4 ที่ระบุว่าไม่จำเป็นอย่างยิ่ง (ดังแสดงในตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 คุณลักษณะของแหล่งข่าวการเมืองที่น่าเชื่อถือ

คุณลักษณะของแหล่งข่าวการเมืองที่น่าเชื่อถือ	จำเป็น อย่างยิ่ง (ร้อยละ)	จำเป็น (ร้อยละ)	ไม่มี ความเห็น (ร้อยละ)	ไม่จำเป็น (ร้อยละ)	ไม่จำเป็น อย่างยิ่ง (ร้อยละ)
มีเหตุผล	69.0	26.7	2.9	1.4	0.0
ซื่อสัตย์	81.0	14.8	3.3	1.0	0.0
บอกความจริง	79.0	18.1	1.9	1.0	0.0
เอื้อเฟื้อ	23.8	34.8	23.8	15.2	2.4
เป็นมิตร/กันเอง	23.8	41.4	17.6	13.8	3.3
สุขภาพ/เรียบร้อย	24.8	43.8	16.7	11.4	3.3
มีศีลธรรม	67.6	27.1	2.9	1.0	1.4
ยุติธรรม	72.4	22.9	4.3	0.5	0.0
อดทน	34.3	33.8	20.5	9.0	2.4
ไว้วางใจได้	69.5	26.7	2.4	1.4	0.0
น่าเชื่อถือ	74.3	22.4	3.3	0.0	0.0
มีความรู้	61.4	33.3	3.8	1.4	0.0
มีความสามารถ	55.7	36.2	6.7	1.0	0.5
มีประสบการณ์/เชี่ยวชาญ	55.2	33.8	8.6	2.4	0.0
มีผลงาน	37.6	37.1	16.2	8.1	1.0
เป็นที่ยอมรับในสังคม	32.9	36.7	14.8	15.2	0.5
มีข้อเสีย/โด่งดัง	7.6	20.5	27.6	37.6	6.7
มีตำแหน่ง	5.7	22.9	22.4	42.4	6.7
มีอำนาจ	5.7	17.1	24.3	37.1	15.7
ให้ข้อมูลถูกต้อง	81.4	16.7	1.4	0.5	0.0
ให้ข้อมูลครบถ้วน	72.9	21.9	3.8	1.4	0.0
มีความเข้าใจเรื่องลึกซึ้ง	59.5	33.8	5.7	1.0	0.0
จับประเด็นและถ่ายทอดได้	58.1	34.3	5.7	1.9	0.0
ก้าวร้าว	2.9	5.2	18.6	31.0	42.4
กล้าพูด	32.4	48.5	13.3	3.8	1.0
กระตือรือร้น	35.2	43.8	14.8	6.2	0.0

คุณลักษณะของแหล่งข่าวการเมืองที่ น่าเชื่อถือ	จำเป็น อย่างยิ่ง (ร้อยละ)	จำเป็น (ร้อยละ)	ไม่มี ความเห็น (ร้อยละ)	ไม่จำเป็น (ร้อยละ)	ไม่จำเป็น อย่างยิ่ง (ร้อยละ)
เป็นผู้เกี่ยวข้องกับเรื่องโดยตรง	30.5	33.3	15.2	18.1	2.9
เป็นกลาง/ไม่แบ่งฝักฝ่าย	65.2	25.2	6.2	2.9	0.5
ไม่มีอคติ	67.6	25.7	5.2	1.0	0.5
เปิดกว้าง/ยอมรับฟังผู้อื่น	63.3	29.0	6.2	0.5	1.0
มีเจตนาดีในการให้ข้อมูล	63.8	29.0	3.8	1.9	1.4

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นที่มีต่อการคัดเลือกแหล่งข่าวของหนังสือพิมพ์รายวัน

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์รายวันในกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่ร้อยละ 71.4 ระบุว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งว่า ผู้สื่อข่าวการเมืองคัดเลือกแหล่งข่าวโดยไม่เอนเอียงเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง รองลงมาร้อยละ 19.5 ระบุว่าเห็นด้วย ร้อยละ 7.1 ไม่มีความเห็น มีเพียงร้อยละ 1.9 ที่ระบุว่าไม่เห็นด้วย

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 62.4 ระบุว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าผู้สื่อข่าวการเมืองไม่มีอคติต่อแหล่งข่าว ร้อยละ 28.6 เห็นด้วย ร้อยละ 7.1 ไม่มีความเห็น มีเพียงผู้อ่านหนังสือพิมพ์ร้อยละ 1.4 ที่ไม่เห็นด้วย และร้อยละ 0.5 ที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ในประเด็นที่ว่าผู้สื่อข่าวการเมืองใช้แต่แหล่งข่าวที่เป็นนักการเมืองนั้น ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 41.9 ระบุว่าไม่เห็นด้วย รองลงมาร้อยละ 22.9 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 14.8 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ขณะที่ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ร้อยละ 12.9 เห็นด้วย และร้อยละ 7.6 เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ในทางกลับกันผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 45.2 ระบุว่าเห็นด้วยว่าผู้สื่อข่าวการเมืองใช้แหล่งข่าวหลากหลาย รองลงมาร้อยละ 39.5 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 11.9 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 2.9 ไม่เห็นด้วย มีเพียงร้อยละ 0.5 ที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 47.1 ระบุว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าผู้สื่อข่าวการเมืองใช้แหล่งข่าวทั้งฝ่ายผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหา ร้อยละ 36.7 เห็นด้วย ร้อยละ 14.3 ไม่มีความเห็น ขณะที่ร้อยละ 1.9 ไม่เห็นด้วย

ในประเด็นที่ว่าผู้สื่อข่าวการเมืองใช้แหล่งข่าวที่รู้คำตอบอยู่แล้ว/เดาคำตอบได้ ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 36.2 ระบุว่าไม่เห็นด้วย รองลงมาร้อยละ 27.6 ไม่มีความเห็น ขณะที่

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ร้อยละ 21.0 เห็นด้วยว่าผู้สื่อข่าวใช้แหล่งข่าวที่รู้คำตอบอยู่แล้ว/เดาคำตอบได้ ร้อยละ 8.6 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และร้อยละ 6.7 เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 41.9 ระบุว่าเห็นด้วยว่าผู้สื่อข่าวการเมืองใช้แหล่งข่าวที่เข้าถึงได้ง่าย รองลงมาร้อยละ 30.5 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 14.3 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 12.4 ไม่เห็นด้วย และร้อยละ 1.0 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 52.4 ระบุว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าผู้สื่อข่าวการเมืองใช้แหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือ รองลงมาร้อยละ 39.0 เห็นด้วย ร้อยละ 6.2 ไม่มีความเห็น ส่วนผู้อ่านหนังสือพิมพ์ที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งมีเพียงร้อยละ 1.9 และร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 37.1 ระบุว่าไม่มีความเห็นในประเด็นผู้สื่อข่าวการเมืองใช้แหล่งข่าวที่มีชื่อเสียง/โด่งดัง รองลงมาร้อยละ 30.5 ไม่เห็นด้วย ขณะที่ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ร้อยละ 20.0 เห็นด้วย ร้อยละ 6.7 เห็นด้วยอย่างยิ่งและร้อยละ 5.7 ที่ระบุว่าไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนประเด็นผู้สื่อข่าวการเมืองใช้แหล่งข่าวที่เป็นคนช่างพูด ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 37.1 ระบุว่าไม่เห็นด้วย ร้อยละ 34.3 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 14.3 เห็นด้วย ร้อยละ 9.5 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 4.8 เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 38.6 ระบุว่าไม่มีความเห็นในประเด็นผู้สื่อข่าวการเมืองใช้แหล่งข่าวที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง รองลงมาร้อยละ 23.3 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 21.9 เห็นด้วย ร้อยละ 9.0 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ขณะที่ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งมีร้อยละ 7.1

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 45.7 ระบุว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าผู้สื่อข่าวการเมืองใช้แหล่งข่าวที่รู้จักในนโยบาย/เรื่องนั้น ๆ ร้อยละ 37.6 เห็นด้วย ร้อยละ 12.9 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 3.3 ไม่เห็นด้วย มีเพียงร้อยละ 0.5 ที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ในประเด็นผู้สื่อข่าวการเมืองใช้แหล่งข่าวที่มีความรู้ นั้น ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 46.7 ระบุว่าเห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 40.0 เห็นด้วย ร้อยละ 10.0 ไม่มีความเห็น ขณะที่ร้อยละ 2.9 ระบุว่าไม่เห็นด้วย ร้อยละ 0.5 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 40.5 ระบุว่าเห็นด้วยว่าผู้สื่อข่าวการเมืองใช้แหล่งข่าวที่มีความสามารถ ร้อยละ 39.5 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 12.9 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 6.7 ไม่เห็นด้วย มีเพียงร้อยละ 0.5 ที่ระบุว่าไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 42.9 ระบุว่าเห็นด้วยว่าผู้สื่อข่าวการเมืองใช้แหล่งข่าวที่มีประสบการณ์/เชี่ยวชาญ ร้อยละ 41.0 เห็นด้วย ร้อยละ 11.0 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 4.8 ไม่เห็นด้วย มีเพียงร้อยละ 0.5 ที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ในประเด็นผู้สื่อข่าวการเมืองใช้แหล่งข่าวที่ให้ข้อมูลถูกต้องนั้น ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 64.3 ระบุว่าเห็นด้วยอย่างยิ่ง รองลงมาร้อยละ 25.7 เห็นด้วย ขณะที่ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ที่ไม่มีความเห็นมีร้อยละ 6.2 ร้อยละ 3.3 ไม่เห็นด้วย มีเพียงร้อยละ 0.5 ที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 59.5 ระบุว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าผู้สื่อข่าวการเมืองใช้แหล่งข่าวที่ให้ข้อมูลครบถ้วน รองลงมาร้อยละ 27.1 เห็นด้วย ร้อยละ 9.5 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 2.9 ไม่เห็นด้วย และร้อยละ 1.0 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 42.4 ระบุว่าเห็นด้วยว่าผู้สื่อข่าวการเมืองใช้แหล่งข่าวที่ให้ข้อมูลง่ายต่อการทำความเข้าใจ รองลงมาร้อยละ 40.5 ระบุว่าเห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 13.8 ไม่มีความเห็น ส่วนผู้อ่านหนังสือพิมพ์ที่ระบุว่าไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีเพียงร้อยละ 2.9 และร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 29.5 ระบุว่าไม่เห็นด้วยว่าผู้สื่อข่าวการเมืองใช้แหล่งข่าวที่มีตำแหน่ง/อำนาจทางการเมือง ร้อยละ 26.7 ไม่มีความเห็น ขณะที่ผู้อ่านหนังสือพิมพ์อีกร้อยละ 21.0 ระบุว่าเห็นด้วย ร้อยละ 11.9 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และร้อยละ 11.0 เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าผู้สื่อข่าวการเมืองใช้แหล่งข่าวที่มีตำแหน่ง/อำนาจทางการเมือง

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 43.3 ระบุว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าผู้สื่อข่าวการเมืองใช้แหล่งข่าวที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์โดยตรง รองลงมาร้อยละ 41.4 เห็นด้วย ร้อยละ 9.5 ไม่มีความเห็น ขณะที่ผู้อ่านหนังสือพิมพ์อีกร้อยละ 4.8 ระบุว่าไม่เห็นด้วย มีเพียงร้อยละ 1.0 ที่ระบุว่าไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 29.0 ระบุว่าเห็นด้วยว่าผู้สื่อข่าวการเมืองใช้แหล่งข่าวที่เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับเหตุการณ์ ร้อยละ 19.5 ระบุว่าเห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 18.6 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 18.1 ไม่เห็นด้วย และร้อยละ 14.8 ระบุว่าไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 38.1 ระบุว่าเห็นด้วยว่าผู้สื่อข่าวใช้แหล่งข่าวที่เป็นผู้มีเจตนาดีในการให้ข้อมูล เห็นด้วย ร้อยละ 35.7 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 18.6 ขณะที่ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ที่ไม่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 6.7 และที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งมีเพียงร้อยละ 1.0 (ดังแสดงในตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นต่อการคัดเลือกแหล่งข่าวของหนังสือพิมพ์รายวัน

การคัดเลือกแหล่งข่าวของหนังสือพิมพ์รายวัน	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (ร้อยละ)	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่มี ความเห็น (ร้อยละ)	ไม่ เห็น ด้วย (ร้อยละ)	ไม่ เห็น ด้วย อย่างยิ่ง (ร้อยละ)
เป็นกลางไม่เอนเอียงเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง	71.4	19.5	7.1	1.9	0.0
ไม่มีอคติต่อแหล่งข่าว	62.4	28.6	7.1	1.4	0.5
ใช้แต่แหล่งข่าวที่เป็นนักการเมือง	7.6	12.9	22.9	41.9	14.8
แหล่งข่าวหลากหลาย	39.5	45.2	11.9	2.9	0.5
แหล่งข่าวมีทั้งฝ่ายผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหา	47.1	36.7	14.3	1.9	0.0
แหล่งข่าวเป็นผู้ที่รู้คำตอบอยู่แล้ว/เดาคำตอบได้	6.7	21.0	27.6	36.2	8.6
แหล่งข่าวเข้าถึงได้ง่าย	14.3	41.9	30.5	12.4	1.0
แหล่งข่าวน่าเชื่อถือ	52.4	39.0	6.2	1.9	0.5
แหล่งข่าวมีชื่อเสียง/โด่งดัง	6.7	20.0	37.1	30.5	5.7
แหล่งข่าวเป็นคนค่าพูด	1.8	14.3	34.3	37.1	9.5
แหล่งข่าวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง	9.0	21.9	36.6	23.3	7.1
แหล่งข่าวรู้จริงในนโยบาย/เรื่องนั้นๆ	45.7	37.6	12.9	3.3	0.5
แหล่งข่าวมีความรู้	46.7	40.0	10.0	2.9	0.5
แหล่งข่าวมีความสามารถ	39.5	40.5	12.9	6.7	0.5
แหล่งข่าวมีประสบการณ์/เชี่ยวชาญ	41.0	42.9	11.0	4.8	0.5
แหล่งข่าวให้ข้อมูลถูกต้อง	64.3	25.7	6.2	3.3	0.5
แหล่งข่าวให้ข้อมูลครบถ้วน	59.5	27.1	9.5	2.9	1.0
แหล่งข่าวให้ข้อมูลที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจ	40.5	42.4	13.8	2.9	0.5
แหล่งข่าวมีตำแหน่ง/อำนาจทางการเมือง	11.0	21.0	26.7	29.5	11.9
แหล่งข่าวเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์โดยตรง	43.3	41.4	9.5	4.8	1.0
แหล่งข่าวมีส่วนได้เสียกับเหตุการณ์	19.5	29.0	18.6	18.1	14.8